

Torsdag den 26. marts 2020 (D)

1

85. møde

Torsdag den 26. marts 2020 kl. 12.00

Dagsorden

1) Eventuelt: 3. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af lov om en rejsegarantifond. (Udvidet dækningsområde for Rejsegarantifonden i ekstraordinære situationer).

Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).

(Fremsættelse 24.03.2020. 1. behandling 24.03.2020. Betænkning 25.03.2020. 2. behandling 26.03.2020. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

2) Eventuelt: 3. behandling af lovforslag nr. L 142:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om arbejdsgiveres og lønmodtageres retsstilling ved lønkom-pensation af virksomheder i forbindelse med covid-19. (Perioder, der ses bort fra ved forbrug af dagpenge m.v.)

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 24.03.2020. 1. behandling 24.03.2020. Betænkning 25.03.2020. 2. behandling 26.03.2020. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

3) Eventuelt: 3. behandling af lovforslag nr. L 143:

Forslag til lov om ændring af lov om sygedagpenge. (Midlertidig forlængelse af retten til sygedagpenge).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 24.03.2020. 1. behandling 24.03.2020. Betænkning 25.03.2020. 2. behandling 26.03.2020).

4) Eventuelt: 1. behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om kommuners og regioners indkøb i forbindelse med håndtering af covid-19.

Af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag).

(Fremsættelse 26.03.2020).

5) Eventuelt: 1. behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Forlængelse af tilladelse til distribution af antenne-tv).

Af kulturministeren (Joy Mogensen).

(Fremsættelse 26.03.2020).

6) Eventuelt: 1. behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Skærpet straf for lov-overtrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19).

Af justitsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 26.03.2020).

7) Eventuelt: 1. behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om ændring af lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme. (Yderligere foranstaltninger for at forebygge og inddæmme smitte med covid-19 m.v.).

Af sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke).

(Fremsættelse 26.03.2020).

Kl. 12:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Mødet er åbnet.

Kl. 12:00

Samtykke til behandling**Første næstformand (Karen Ellemann):**

De punkter, som er opført som nr. 1-7 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde.

Jeg gør opmærksom på, at Det Radikale Venstre har oplyst, at folketingsgruppen ikke støtter, at der gives samtykke til behandling af det punkt, som er opført som nr. 6 på dagsordenen, men at folketingsgruppen ikke ønsker afstemning om, hvorvidt samtykke skal gives. Jeg skal derfor høre, om andre gør indsigelse mod, at samtykke gives. Da det ikke er tilfældet, betragter jeg samtykket som givet

Det er givet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af lov om en rejsegarantifond. (Udvidet dækningsområde for Rejsegarantifonden i ekstraordinære situationer).

Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).

(Fremsættelse 24.03.2020. 1. behandling 24.03.2020. Betænkning 25.03.2020. 2. behandling 26.03.2020. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 12:00

Forhandling**Første næstformand (Karen Ellemann):**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør hr. Uffe Elbæk.

(Privatist)

Uffe Elbæk (UFG):

Det er bare en superkort kommentar. For jeg støtter selvfølgelig lovforslaget, men det har også fået mig til at tænke over, når vi fremadrettet skal til at formulere politik om genopretningspakker, om vi så også kan gå ind og lave nogle kvalitative krav til den støtte, vi som samfund yder. Grunden til, at jeg siger det, er, at vi nu skal til at støtte en rejsebranche og flybranche og lægge en hånd ind under dem, og det skal vi også gøre, men det grønne hjerte synes, det er lidt paradoksalt, at vi nu potentielt holder nogle industrier oppe, som vi dybest set gerne vil have har en anden forretningsmodel og en anden måde at agere på. Så det er bare en kommentar til mine gode kolleger erhvervsordførere om, at jeg tror, vi har en vigtig diskussion efterfølgende, når vi kommer over på den anden side og skal til at diskutere genopretningspakker, om, hvad det er for nogle præmisser, der ligger i det. Så det var bare en meget kort kommentar.

Kl. 12:01

lønkomensation af virksomheder i forbindelse med covid-19. (Perioder, der ses bort fra ved forbrug af dagpenge m.v.)

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard).
(Fremsættelse 24.03.2020. 1. behandling 24.03.2020. Betænkning 25.03.2020. 2. behandling 26.03.2020. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 12:12

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemningen.

Kl. 12:12

Kl. 12:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 12:02

Afstemning

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Der kan stemmes.

Afstemningen er afsluttet.

(Afstemningen foregik på den i forretningsordenen § 35, stk. 2, 1. pkt., foreskrevne måde, men efter formandens beslutning således, at medlemmerne kom ind i Folketingssalen i små grupper ad gangen for at afgive deres stemme).

For stemte 98 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, NB, LA, ALT og Uffe Elbæk (UFG) og Sikandar Siddique (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Afstemning

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der stemmes nu om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen er hermed igangsat.

(Afstemningen foregik på den i forretningsordenen § 35, stk. 2, 1. pkt., foreskrevne måde, men efter formandens beslutning således, at medlemmerne kom ind i Folketingssalen i små grupper ad gangen for at afgive deres stemme).

Så har alle afgivet deres stemme.

For stemte 98 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, NB, LA, ALT, Uffe Elbæk (UFG) og Sikandar Siddique (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 142:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om arbejdsgiveres og lønmodtageres retsstilling ved

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 143:

Forslag til lov om ændring af lov om sygedagpenge. (Midlertidig forlængelse af retten til sygedagpenge).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard).
(Fremsættelse 24.03.2020. 1. behandling 24.03.2020. Betænkning 25.03.2020. 2. behandling 26.03.2020).

Kl. 12:22

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Jeg skal bede ordførerne for lovforslaget om at komme ind i salen.

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 12:22

Kl. 12:33

Afstemning**Første næstformand** (Karen Ellemann):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

(Afstemningen foregik på den i forretningsordenen § 35, stk. 2, 1. pkt., foreskrevne måde, men efter formandens beslutning således, at medlemmerne kom ind i Folketingssalen i små grupper ad gangen for at afgive deres stemme).

Afstemningen afsluttes.

For stemte 98 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, NB, LA, ALT, Uffe Elbæk (UFG) og Sikandar Siddique (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 153:**Forslag til lov om kommuners og regioners indkøb i forbindelse med håndtering af covid-19.**

Af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag).

(Fremsættelse 26.03.2020).

Kl. 12:31

Forhandling**Første næstformand** (Karen Ellemann):

Jeg skal bede ordførerne for dette lovforslag om at indfinde sig i salen.

Så er forhandlingen åbnet, og jeg giver ordet til Socialdemokratiets hr. Christian Rabjerg Madsen. Værsgo.

Kl. 12:32

(Ordfører)

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. I forlængelse af aftale om covid-19-initiativer af 19. marts indgået af samtlige af Folketingets partier bakker Socialdemokratiet op om, at kommuner og regioner ligesom staten får mulighed for at indgå aftaler med virksomheder om forudbetaling af ydelser, der endnu ikke er leveret. Socialdemokratiet støtter ligeledes, at kommuner og regioner får mulighed for at undlade at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende, hvis leverandørens misligholdelse kan henføres til covid-19-situationen.

Det er afgørende vigtigt, at både staten, kommunerne og regionerne i den nuværende alvorlige situation får mulighed for at udvise en betalingsmæssig fleksibilitet i forbindelse med indkøb af varer og ydelser fra erhvervslivet, så det offentlige samlet som indkøber også bidrager til at holde hånden under danske arbejdspladser og erhvervslivet.

Socialdemokratiet kan således støtte forslaget.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Den næste ordfører kommer fra Venstre, og det er hr. Torsten Schack Pedersen. Velkommen.

Kl. 12:33

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Det er en usikker og økonomisk trængt tid, vi befinder os i. Ingen ved, hvor stor en økonomisk effekt lukningen af Danmark vil komme til at have, men vi ved, at det kommer til at blive mærket af alle. Det gælder også ude i virksomhederne, der jo i øjeblikket både sender folk hjem på lønkomensation, på tvungen ferie eller afskediger dem. Så det er en hård økonomisk situation, vi står i. Det er derfor, vi bredt har aftalt en række hjælpepakker i Folketinget, og det her lovforslag er så en del af den aftale, som et samlet Folketing landede i sidste uge, og som skal være med til at hjælpe dansk erhvervsliv igennem krisen. Aftalen indebar regler for statsligt indkøb, som gav dispensation for en række bevillingsregler i forbindelse med indkøb til staten, som bl.a. giver mulighed for at forudbetale leverancer, så der kan skabes likviditet her og nu. Det er allerede tiltrådt gennem et aktstykke i Folketingets Finansudvalg.

Det lovforslag, vi nu behandler, har så til formål at give kommuner og regioner mulighed for på samme måde at forudbetale private leverandører og dermed skabe likviditet ude i virksomhederne. Konkret betyder det, at kommuner og regioner får mulighed for at forudbetale for leverancer frem til 1. juli i år med en værdi på højst 1 mio. kr. og samtidig også give kommuner og regioner mulighed for at undlade at opkræve yderligere penge fra private leverandører, hvis private leverandørers misligholdelse skyldes coronasituationen. Det kunne f.eks. være at undlade at opkræve en bod i forbindelse med forsinket levering. Så grundlæggende handler det om at give den mulighed, som staten allerede har fået gennem aktstykket i Finansudvalget, til landets kommuner og regioner, og det er igen et værktøj – et blandt mange – som skal være med til at afhjælpe den akutte mangel på likviditet i dansk erhvervsliv på grund af den situation, vi er i.

Vi støtter naturligvis op om, at vi udmønter de aftaler, vi har indgået, og det her er ét element blandt mange, og jeg tror desværre ikke, at vi har set de sidste i forhold til den situation, vi står i, men det her er i hvert fald en af de håndsrekninger, som er bydende nødvendig for at føre Danmark så skånsomt igennem krisen, og det støtter vi naturligvis fra Venstres side.

Kl. 12:35

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fra Dansk Folkeparti, og det er hr. René Christensen. Værsgo.

Kl. 12:35

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak for det, formand. Dansk Folkeparti kan selvfølgelig også støtte forslaget, da det er en del af udmøntningen af en aftale, som alle Folketingets partier er en del af. Det er nogle ordninger og nogle dispensationer, som staten har fået ved tidligere aftaler, og nu er det således, at kommuner og regioner får de samme muligheder. Det er vigtigt, at det offentlige også har fleksibilitet i den situation, vi står i. Det er også vigtigt, at det offentlige kan træffe fornuftige beslutninger – hvis man kan tillade sig at bruge det udtryk – i forhold til den krise, som vi står i. Så Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fra Det Radikale Venstre, og det er fru Kathrine Olldag. Værsgo.

Kl. 12:36

(Ordfører)

Kathrine Olldag (RV):

Tusind tak. Naturligvis bakker Radikale Venstre også op om dette forslag, der ganske fornuftigt sidestiller kommuner og regioners mulighed for indkøbspraksis i denne coronatid ved at lempe på reglerne i en periode. Kommunerne tager i det hele taget udfordringen med oprejst pande, kan vi se. Der er vilje, gåpåmod, kreativitet og sammenhold derude, når man taler med dem. Det er ganske enkelt helt fantastisk.

Men der er også meget stor forskel på, hvordan kommunerne griber det an – hvor meget de har råd til at hjælpe, og ikke mindst hvor hårdt de fortolker de regler, som de dagligt er underlagt. Idrætsforeningen, aftenskolen, kulturinstitutionen, den selvejende institution, § 18-foreningen, der løser store velfærdsopgaver, den lille lektiecafé, musikforeningen, det lokale erhvervsliv – alle gisper de efter økonomisk luft. Og med dette forslag lempes vi på regler, så kommunerne kan hjælpe erhvervslivet, men vi mangler stadig at give kommunerne bedre muligheder for også at hjælpe de foreninger og institutioner, som ikke hjælpes af Folketingets øvrige pakker. Kommunerne vil rigtig gerne – det er jo dem, der kan mærke det allermest, hvis det lokale spillested lukker eller lektiecafeen ikke kan betale sin husleje længere. Og rigtig mange kommuner hjælper faktisk disse og har hjemmel til det, mens andre kommuner ganske simpelt ikke har midlerne til det. Her vil jeg gerne opfordre social- og indenrigsministeren til at tænke endnu mere kreativt og finde en måde sammen med resten af Folketinget, hvorpå vi hjælper kommunerne med at være endnu bedre i stand til at hjælpe sig selv. Tak.

Kl. 12:38

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører er fra SF, og det er fru Kirsten Normann Andersen. Velkommen.

Kl. 12:38

(Ordfører)

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Vi skal på alle måder gøre vores bedste for at komme godt ud på den anden side af coronakrisen, og det gælder også for erhvervslivet, hvor en række hjælpepakker skal holde hånden under virksomheder. Det er derfor også klogt, når vi på statens område har besluttet, at vi kan forudbetale for leverancer og/eller speede op for betalinger og undlade at benytte sanktioner, hvor corona har haft betydning for en ufuldstændig overholdelse af kontrakter og aftaler.

Med det her lovforslag får kommunerne og regionerne hjemmel til at gøre det samme. Det synes vi i SF er rigtig klogt, og derfor støtter vi også forslaget.

Kl. 12:39

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører er fra Enhedslisten, og det er fru Jette Gottlieb.

Kl. 12:39

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Tak for det. Det er jo et spændende lille forslag om, hvad kommuner og regioner må og ikke må, og det er i sin udformning af bemyndigelserne godt nok bredt formuleret: »Regler fastsat i medfør af stk. 1

kan fravige anden lovgivning og regler fastsat i medfør heraf«. Det er virkelig bredt.

Jeg bemærker, at formuleringerne dog er strammet i forhold til i det udkast, vi fik at se i går aftes, og det er Enhedslisten godt tilfredse med. Vi er også tilfredse med, at aftaler indgået før lovens ikrafttræden stadig er gældende. Men jeg har en særlig betragtning om tilskyndelsen til kommunerne om at opretholde normale beslutninger om udøvelse af kædeansvar, sociale klausuler og lærlingeaftaler også ved nye udbud. I dag er der lige så meget brug for den slags bestemmelser om kommuners og regioners indkøb af tjenesteydelser, som der var i går. Jeg håber bestemt, at kommunerne tager det alvorligt.

På lidt længere sigt – og loven kommer jo til at gælde indtil marts 2021 – er vi også nødt til at tænke over, hvordan vi har mulighed for at genoprette kommunernes og regionernes økonomi, når de først har forudbetalt en masse ydelser og har overlevet eventuelle konkurser og lignende. Vi er kort sagt nødt til at tale om budgetloven og økonomiforhandlingerne. I budgetloven er der en force majeure-bestemmelse, som siger, at hvis der er store udefrakommende begivenheder – det er der vist tale om i øjeblikket – som medfører store økonomiske tab, kan man afvige fra balancekravet. Det omhandler vel budgetlægningen for hele den offentlige sektor, men det skal altså også gælde kommunerne og regionerne.

For mig betyder det, at regeringen skal sikre, at den finansierer de ekstraudgifter, som coronakrisen har medført, og at den sørger for, at budgetloven ikke er en hindring for, at vi kan få kommunal velfærd og få det kommunale sundhedsvæsen og det regionale sundhedsvæsen til at indhente det forsømte i 2020.

Jeg er klar over, at finansministeren og indenrigsministeren holder pressemøde her om lidt sammen med KL og Danske Regioner. Jeg kan jo ikke vide, hvad det præcise indhold af det er, men jeg satser meget på, at det i den forbindelse er planer om at lempe anlægsloftet, der er på tale. For så kan kommuner og regioner tage de nyttige initiativer, de skal, og dermed holde gang i hjulene. Det vil jeg se frem til at høre resultatet af, men jeg forestiller mig, det er sådan noget, det kommer til at handle om.

Jeg forestiller mig i øvrigt også, at man er nødt til at overveje, hvornår selve økonomiforhandlingerne skal finde sted, for kommunerne er jo nødt til at skaffe et overblik over deres økonomi, inden de kan indgå i nogle overordnede forhandlinger om det kommende år.

Kl. 12:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Jeg ser ikke ordføreren for Det Konservative Folkeparti i salen, så den næste ordfører er fra Nye Borgerlige, og det er fru Mette Thiesen. Velkommen.

Kl. 12:42

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Tak. Den her lov er jo en udmøntning af en aftale, og kort fortalt handler det sådan set om, at de dispensationer, der kan gives for indkøb i staten, også skal gælde for kommuner og regioner. Det vil altså sige, at kommuner og regioner får mulighed for at forudbetale leverancer med en værdi på højst 1 mio. kr., undlade at gøre misligholdelsesbestemmelser, f.eks. krav om betaling af bod, gældende over for leverandører osv.

Det giver rigtig god mening, at de samme regler gælder både for det statslige og for kommuner og regioner, og derfor bakker vi selvfølgelig op om lovforslaget.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fra Liberal Alliance, og det er hr. Ole Birk Olesen. Velkommen.

Kl. 12:43

Kl. 12:43

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Som led i bekæmpelsen af coronaepidemien har vi politikere truffet en række nødvendige beslutninger, som har gjort det svært for danske virksomheder – i visse brancher rigtig, rigtig svært – at tjene penge, mens epidemibekæmpelsen står på. Heldigvis har vi også mulighed for at være large fra den offentlige sektors side, og det er det her lovforslag et udtryk for, ved at man tillader kommuner, ligesom staten har lov til det, at betale for varer, som leveres af private, før de bliver leveret, og at man også tillader kommuner at lade være med at opkræve bod, i tilfælde af at en privat leverandør på en eller anden måde ikke har leveret i overensstemmelse med aftalen. Så i stedet for at kommunerne er nidkære, får de mulighed for at være large, og det bør vi være her i den her tid. Derfor bakker Liberal Alliance op om lovforslaget.

Kl. 12:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fra Alternativet, og det er hr. Torsten Gejl. Værsgo.

Kl. 12:44

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Vi oplever jo i øjeblikket, at der er mange virksomheder, der har svært ved at betale deres regninger. Udgifterne fortsætter, men indtægterne stopper. Så der er store likviditetsproblemer, og det gør vi jo mange ting for at prøve at løse.

I det her tilfælde sikrer vi, at regioner og kommuner kan betale virksomhederne forud for deres produkter for at skabe lidt ekstra likviditet og lidt ekstra penge i kassen, samtidig med at vi godt kan acceptere, at virksomhederne venter lidt med at betale nogle af de regninger, der bliver sendt fra kommuner og regioner. Det er alt sammen for at skabe lidt plads i økonomien til den næste husleje og de faste udgifter, indtil krisen er forbi.

Så vi stemmer for.

Kl. 12:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren for Alternativet. Således har alle ordførere haft mulighed for at udtale sig til lovforslaget, og hermed er det blevet social- og indenrigsministerens tur. Velkommen.

Kl. 12:45

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Tak. Jeg vil gerne takke alle ordførerne for opbakningen til lovforslaget og for den konstruktive tilgang, der i det hele taget – både her i dag, men jo også i den her tid – er til de ganske alvorlige problemer, vi står midt i. Det er en ekstraordinær situation, som det danske samfund står i på grund af covid-19. Der er ingen, der står uberørt. Det gælder jo, som ordførerne også har været inde på, i høj grad også vores virksomheder, som lider under mangel på efterspørgsel og dermed mangel på likviditet.

Det er helt afgørende for vores velfærdssamfund, at vores virksomheder kan fortsætte med at eksistere trods sundhedskrisen. Det er nødvendigt, så vi kan sikre danske arbejdspladser og danske lønmodtagere på den anden side af krisen, og derfor har regeringen sammen med Folketingets partier den seneste tid taget en række

initiativer for at afbøde nogle af de økonomiske konsekvenser for virksomhederne, bl.a. med en række økonomiske støtteordninger.

Men vi har også aftalt, at vi som offentlige indkøbere kan give virksomhederne en håndsrækning ved at vise større fleksibilitet. Derfor har Finansudvalget i mandags tiltrådt et aktstykke, der giver statsinstitutioner mulighed for at forudbetale og undlade at anvende misligholdelsesbeføjelser. Det kan f.eks. være at undlade at kræve bod ved forsinket levering.

KL og Danske Regioner har grundlæggende været positive over for, at kommuner og regioner får samme muligheder, og det er så det, vi muliggør med lovforslaget her – med den ekstra gode nyhed, at Europa-Kommissionen nu også har givet grønt lys for ordningen. Det vil være en mulighed for at give nogle virksomheder et tiltrængt økonomisk pusterum.

Det er vigtigt at have på det rene, at den her ordning kan betyde, at der betales penge, uden at der i sidste ende leveres en ydelse. Derfor fremgår det også af lovforslaget, at der kan tages hensyn til økonomisk ansvarlighed i forvaltning af offentlige midler inden for de fleksible rammer, som vi nu giver. Det er ikke meningen, at ordningen skal kunne bruges til at betale penge ud i den blå luft eller at give svindlere frit løb på de offentlige kasser.

De konkrete rammer for ordningen skal fastlægges i en bekendtgørelse. Sammen med Finansministeriet, der har reglerne om indkøb på statens område, arbejder vi på, at den så hurtigt som muligt kan komme på plads. Og det er hurtigere, end vi troede for kort tid siden, fordi vi allerede nu har fået grønt lys fra Europa-Kommissionen. Reglerne vil i første omgang gælde forudbetalinger og leverancer frem til 1. juli og i forhold til misligholdelse løbe til og med 31. oktober i år.

Tilbage er kun at sige, at jeg håber, at vi til den tid igen er ved at komme på fode, og at det ikke bliver nødvendigt at forlænge reglerne, men det må tiden jo vise.

Kl. 12:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Der er ingen korte bemærkninger til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Forlængelse af tilladelse til distribution af antenne-tv).

Af kulturministeren (Joy Mogensén).

(Fremsættelse 26.03.2020).

Kl. 12:48

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Jeg skal bede kulturordførerne om at indfinde sig i Folketingssalen.

Så er ordførerne på plads i Folketingssalen, og forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er fra Socialdemokratiet, og det er hr.

Jesper Petersen. Velkommen.

(Ordfører)

Jesper Petersen (S):

Tak. Danmark skal trykt og sikkert igennem den her helt ekstraordinære situation, vi som land står i. Covid-19 har sat Danmark på den anden ende, og situationen kræver, at Folketinget reagerer på en række punkter, og således også med forslaget her fra kulturministeren, som selvfølgelig har Socialdemokratiets støtte.

Lovforslaget skal sikre, at alle danskere uanset alder og digitale ressourcer har adgang til antenne-tv nogle måneder endnu og dermed også til den vigtige information om bl.a. covid-19, der jo udsendes. Som situationen er i dag, anslås det, at op til 150.000 borgere den 31. marts vil kunne opleve sort skærm, og at de ikke længere kan modtage tv-signal via antenne. Og det sker som led i den planlagte og aftalte overgang til en ny frekvensplan, hvor flere frekvenser skal bruges til at styrke det mobile bredbånd. Med lovforslaget her kan kulturministeren forlænge den nuværende tilladelse fra 2008, så virksomheden Boxer fortsat kan sende antenne-tv. Den nuværende tilladelse udløber den 3. april 2020, men med forslaget vil brugen af antenne-tv på de her frekvenser altså kunne fortsætte til og med den 1. juni 2020. Der er indgået en aftale med de mobiloperatører, der overtager frekvenserne, om, at de altså venter til juni med at kunne benytte sig af dem.

DR udsender også på det her signal, men der kan ministeren allerede forlænge tilladelsen, sådan som jeg forstår det, uden at det kræver lovændring. Så det er tilladelsen til Boxer, det handler om.

I en tid med epidemi, og hvor misinformation, fake news og kvaksalveri bryder frem, er adgangen til troværdige oplysninger helt centralt, ligesom det er vigtigt, at myndighedernes informationer når frem til borgerne. Og for at nyheder og information kan nå frem til flest mulige i de her uger, hvor vi må holde os for os selv, og hvor ældre f.eks. ikke kan få besøg, så er det også særlig godt at kunne se sine tv-kanaler – og måske starte dagen med dansk sangskat og Phillip Faber på DR og stadig opleve at være en del af et fællesskab. Det var bare for at give ét eksempel.

Vi ved, at det ikke mindst er ældre borgere, der fortsat har antenneforbindelse til tv, og som ikke er forberedt på, at deres tv skal kunne modtage det rette signal fremover. Man kan være nødt til at købe et nyt tv eller en boks, der kan tilsluttes ens tv, så det kan modtage de nye digitale signaler. Og en del vil også have brug for teknisk hjælp til at installere det her nye udstyr.

Flere interessenter på området her, bl.a. Ældre Sagen, har påpeget netop ældre medborgeres mulige afskæring fra tv-signalet, og vi ønsker altså ikke, at en stor gruppe borgere mister deres tv-signal om blot 5 dage. Derfor er det godt, at forslaget her er kommet fra kulturministeren, og Socialdemokratiet støtter naturligvis forslaget og håber, at vi i enighed kan vedtage det, også så hurtigt, som det er lagt frem i den tidsplan, der er der, så tilladelsen til signalet kan blive forlænget med det samme. Tak for ordet.

Kl. 12:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke ønske om korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Venstre, og det er hr. Stén Knuth. Velkommen.

Kl. 12:51

(Ordfører)

Stén Knuth (V):

Tak for det. Ingen er længere i tvivl om, at Danmark står i en alvorlig krise, hvor kommunikation og information er livsnødvendig, og derfor kan Venstre tilslutte sig det lovforslag, som vi behandler her, hvor vi giver hjemmel til, at ministeren kan udsætte nedlæggelsen af den her frekvens, som rammer 150.000 borgers mulighed for

både at få information og følge med i kommunikationen. Det er jo primært ældre, som i forvejen er rigtig, rigtig hårdt udfordret på det her.

I første omgang udsætter vi nedlæggelsen frem til 1. juni, og man kunne jo spørge, hvorfor det ikke skal være længere. Det har vi allerede stillet ministeren et spørgsmål om, og vi har også stillet flere spørgsmål i forhold til længden på udsættelsen her. Hvordan sikrer vi så, at de 150.000 borgere får mulighed for at koble sig på igen, og at de rent faktisk også får gjort det, sådan at de kan følge med i den tid, der kommer bagefter? Hvad vil ministeren gøre i øvrigt, når vi kommer forbi den 30. juni, hvis krisen stadig væk fortsætter? Hvordan sikrer vi kommunikation og information i forhold til de her 150.000 borgere?

Det er nogle af de spørgsmål, vi har stillet, og vi håber selvfølgelig at få svar på det. Men summen her er, at Venstre naturligvis stemmer for og ser frem til både svar og behandlingen fremadrettet. Tak for ordet.

Kl. 12:53

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke ønske om korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører i rækken er fru Pernille Bendixen fra Dansk Folkeparti. Velkommen.

Kl. 12:53

(Ordfører)

Pernille Bendixen (DF):

Mange tak for det. Nu har de foregående ordførere jo fint gjort rede for, hvad det handler om, så det er der ingen grund til at gå mere ned i. I Dansk Folkeparti er vi rigtig, rigtig glade for det her, for der sidder nogle ældre medborgere, som jo i særlig grad i den her tid virkelig har brug for at skulle kunne følge med, når vores statsminister og vores myndigheder går på og giver de opdrag, som nu er nødvendige i den krise, der er. Vi undrer os selvfølgelig også over den datofrist, der er, men vi er overbevist om, at der er en god forklaring på det, som vi er sikre på vi får oversendt fra ministeriet, når den tid kommer og der falder lidt mere ro på og vi får tid til at genoptage vores normale arbejdsgang her i Folketinget. Dansk Folkeparti tilslutter sig lovforslaget.

Kl. 12:54

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Så ser jeg ikke, at Det Radikale Venstres ordfører er til stede i salen, og dermed skal jeg give ordet til ordføreren for SF, og det er fru Anna Brændemose. Velkommen.

Kl. 12:54

(Ordfører)

Anna Brændemose (SF):

I SF støtter vi forslaget om at forlænge antenne-tv-signalet. Det anslås, at fra næste uge vil omkring 150.000 danskere stå uden tv-signal. I disse dage oplever vi, at der er brug for at få en masse informationer ud. Der kommer hele tiden nye tiltag og ny lovgivning, der skal stoppe covid-19-epidemien. Det er vigtigt, at myndighederne kan kommunikere disse vigtige oplysninger ud til hele befolkningen. Rigtig mange mennesker er meget optaget af at kunne følge med i udviklingen, og rigtig mange følger med i pressemøder og nyhedsudsendelser på tv. De får hovedparten af deres oplysninger fra tv'et, og derfor skal vi sikre, at de ikke fra næste uge er afskåret fra at følge med.

Flere organisationer har desuden udtrykt bekymring for, hvad det kan have af konsekvenser for forskellige befolkningsgrupper. Jeg er ligesom Ældre Sagen bange for, at det særlig vil være ældre borgere, der fra næste uge vil opleve en sort skærm. Oplysninger fra myndighederne om covid-19 vil naturligvis stadig være tilgænge-

lige gennem internettet, men vi ved, at rigtig mange ældre borgere modtager en stor del af deres informationer gennem tv'et. Mange af disse vil også høre til de befolkningsgrupper, som er særlig udsatte, og derfor er det særlig vigtigt, at vi sikrer, at de ikke mister deres tv-signal og dermed kan risikere ikke at have adgang til information. Samtidig betyder covid-19-epidemien, at det er sværere for danskerne at anskaffe sig nyt tv-udstyr samt at få hjælp til installation, og derfor bakker vi op om en forlængelse.

At vi udskyder overgangen frem til den 1. juni, synes vi i SF er positivt. Vi er dog opmærksomme på, at vi kan risikere at stå i samme situation senere på året, hvis epidemien blusser op igen til efteråret. Derfor er det vigtigt, at de husstande, der står til at miste tv-signalet, fortsat oplyses om dette, og at de får muligheden for at skaffe udstyr og hjælp til at installere det.

Kl. 12:56

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører er fra Enhedslisten, og det er hr. Søren Søndergaard. Velkommen.

Kl. 12:56

(Ordfører)

Søren Søndergaard (EL):

Tak. Det siger jo sig selv, at det ikke bare er alvorligt, men meget alvorligt, hvis 150.000 fortrinsvis ældre afskæres fra omverdenen her i løbet af meget kort tid, og derfor vil jeg godt starte med at rose ministeren for, at man har vist rettidig omhu og har taget initiativ til en udskydelse af den planlagte lukning her fra den 1. april og så til et senere tidspunkt.

Det senere tidspunkt er så blevet valgt til at være den 2. juni, og der vil jeg fuldstændig i forlængelse af andre ordførere spørge: Hvorfor den 2. juni? Altså, vi kan jo håbe, at mange af de ældre vil deltage i 1. maj-demonstrationer ... nå, nej, de er jo blevet aflyst, så det kan de ikke. Så det vil jo tidligst være engang i maj, at de kan få lov at gå ud og være i kontakt med andre, bl.a. om at få ordnet deres tv-apparat, og så er der jo ikke lang tid til den 1. juni, hvis det bliver i midten af maj. Der skal måske ovenikøbet en installatør til, og hvad ved jeg, og det kan blive meget vanskeligt at nå. Så hvad er grunden til, at man har forlænget det til den 2. juni, især når jeg forstår det på den måde, at man sådan set giver muligheden for at forlænge det til den 30. juni? Hvorfor så ikke bare tage det i ét hug, i hvert fald i første omgang? Det ville jo i hvert fald have givet de ældre hele juni til at få løst problemet. Men det er der sikkert en forklaring på, som ministeren giver om et øjeblik.

Men jeg bemærker en formulering i en pressemeddelelse, som ministeren udsendte forleden dag, hvor der står: Teleselskaberne er gået med til at udskyde til den 2. juni. Er det, som vi står over for her, i virkeligheden, at det er teleselskaberne, som er problemet, altså at ministeren havde ønsket en længere udskydelse, men at det er teleselskaberne, som insisterer på, at det kun er til den 2. juni? For så er vi jo temmelig mange, der bruger teleselskaberne, som måske skulle tage fat i vores teleselskab og høre, om det virkelig er rigtigt, at de udøver sådan en samfundsskadelig virksomhed. Så det vil jeg også godt have ministeren til at svare på: Er det teleselskaberne, der er problemet?

Så skriver ministeren også, at der er en slutdato, der hedder den 30. juni. Den kan vi ikke komme uden om, for den kommer fra EU. Ja, der er jo meget, der kommer fra EU, undtagen hjælp til Grækenland, når det var allermest nødvendigt, men man må jo så spørge, om ministeren har været i kontakt med EU for at høre, om EU fastholder den dato. For hvis det er sådan, at EU, på trods af at coronakrisen hersker i hele Europa og der må være andre lande, der har det samme problem som Danmark, insisterer på, at de ældre skal isoleres fra den 30. juni, så er det jo ikke en diskussion om en

udskydelse, vi skal have. Så er det jo en diskussion om EU, vi skal have, for det ville da være fuldstændig absurd. Så vi må have et konkret svar på, om ministeren har spurgt EU, om det kan udskydes længere, og hvad EU så i givet fald har svaret.

Til sidst skal jeg så bare hilse fra Det Radikale Venstre og sige, at de støtter forslaget.

Kl. 13:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre til Det Konservative Folkepartis ordfører. Fru Birgitte Bergman, værsgo.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Birgitte Bergman (KF):

Tak for ordet. Jeg vil gerne benytte lejligheden, når vi endelig får noget kultur på banen her på talerstolen i disse tider, til lige at rejse et lille flag. For vi står jo i en alvorlig krise, en sundhedskrise, en samfundskrise, men også en kulturkrise. Mange af vores kulturinstitutioner har det ekstraordinært svært lige nu, og jeg tror, at det i disse dage går op for rigtig mange folk og rigtig mange politikere, hvor vigtigt det er, at vi støtter vores kulturliv og vores oplevelsesliv i det hele taget – alt det, som også giver værdi i livet – og det synes jeg vi skal tage med os her i dag. Og jeg savner også at få noget konkret fra ministeren om, hvad vi gør på de her områder, for der er meget kulturliv, der falder imellem to stole med de hjælpepakker, der er. Så det er et flag, jeg meget gerne vil rejse her i dag på talerstolen. Der skal gøres meget mere for vores kulturliv.

Det lovforslag, vi behandler her i dag, har til formål at udskyde den planlagte lukning af antenne-tv-signalet fra den 31. marts til den 2. juni. Det er en vigtig udskydelse, og det vil jeg gerne kvittere for at ministeren tager op nu her, da vi ellers risikerer, at 150.000 primært ældre danskere vil miste tv-signalet, hvis ikke de har nået at skaffe det rigtige modtagerudstyr. Det ville være en katastrofe i disse tider, hvor oplysning til borgerne gennem tv i sagens natur er meget vigtig i forbindelse med håndteringen af coronavirus. Hvis lukningen af signalet havde stået ved magt, ville det især have ramt mange af vores ældre borgere, som er hårdest prøvet af ensomhed og nødvendigheden af at kunne tilgå information gennem deres fjernsyn.

Da vi aftalte lukningen af tv-signalet, kunne vi selvfølgelig ikke forudsige denne store krise, som vi står i nu, men lad mig benytte lejligheden til at understrege, at jeg er klar over, at det var planen, at tv-signalet skulle stilles om, så der var plads til bedre mobil bredbåndsdækning, særlig i landdistrikterne. Den hensigt er ikke glemt trods vedtagelsen af dette lovforslag. Der er tale om en midlertidig udskydelse, som mobiloperatørerne har givet grønt lys til – tak til dem for at vise den yderst nødvendige fleksibilitet i denne svære tid – derfor er det også min overbevisning, at dette lovforslag bidrager til folkeoplysningen og ikke mindst til at understøtte underholdningen i de mange hjem lige nu.

Det Konservative Folkeparti støtter naturligvis lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 13:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til Konservatives ordfører. Den næste ordfører er fra Nye Borgerlige. Hr. Lars Boje Mathiesen, værsgo.

Kl. 13:03

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg skal gøre det ganske kort: Nye Borgerlige kan støtte forslaget.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Det var meget kort. Den næste ordfører er så hr. Henrik Dahl fra Liberal Alliance.

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Jeg skal se, om jeg kan sige det med færre ord: Vi støtter også lovforslaget.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det den sidste ordfører i ordførerrækken, hr. Torsten Gejl fra Alternativet.

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. Problemet, vi forsøger at løse her, er, at den 1. april risikerer 150.000 mennesker, fortrinsvis ældre, at få sort skærm og simpelt hen stå uden deres tv-antennesignal, altså dem, der har antenne-tv. Det, vi så gør ved det, er, at vi simpelt hen forlænger tilladelsen til antenne-tv helt frem til den 2. juni. Det er jo selvfølgelig, fordi vi alle sammen skal kunne modtage information om coronakrisen gennem vores tv. Der er masser af information hver dag, som det er utrolig vigtigt at alle kan få. Mange er fuldstændig afhængige af deres tv i den forbindelse. Men det er da selvfølgelig også for at sikre, at der er nogle gode film og noget underholdning og alt muligt andet, som man kan få ventetiden til at gå med, når man nu stort set ikke kan særlig meget andet i vores samfund.

Det stemmer Alternativet varmt for.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så nu er vi færdige med ordførerrækken. Den næste, der får ordet, er kulturministeren.

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Mange tak, og tak til alle ordførere for bemærkningerne. Der er jo tale om et hasteforslag som led i håndteringen af situationen som følge af spredningen af coronasmitte. Det er en helt nødvendig brik i forhold til at kunne opretholde det nuværende antenne-tv-signal frem til den 2. juni i år.

Efter planen var det jo netop her den 31. marts, at DR og Boxer skulle begynde at sende antenne-tv på nye signaler og lukke ned for de nuværende. Det skyldes, at tv-frekvenserne skal stilles til rådighed for mobilsekskaber for at forbedre dækningen af mobilt bredbånd, særlig i yderområderne, som nogle af ordførerne også har været inde på. Men det ville være meget uheldigt – det lyder det til vi alle er enige om – hvis et stort antal danskere, særlig ældre, mister tv-signalet, fordi de ikke har fået anskaffet og installeret det nødvendige modtageudstyr inden den 31. marts. Vi kan ikke risikere, at disse danskere dermed mister adgangen til vigtig information om covid-19 og om samfundet generelt.

Der har været spørgsmål til mobilsekskabernes rolle i det her, og det er korrekt, at det er dem, der har accepteret en udskydelse til at starte med til den 2. juni. Dermed er det mest presserende i min verden blevet løst, nemlig at vi får udsendt, at det her signal lukker ned. Der er så hjemmel til at forlænge det yderligere, og jeg kan love Folketinget, at ministeriet fortsætter dialogen med teleselskaberne og selvfølgelig også følger situationen med covid-19 nøje, således at

Kl. 13:03 hvis det bliver nødvendigt, vil man også kunne sætte forlængelser i kraft.

Kl. 13:03

Der er også blevet spurgt ind til EU's rolle, og det er ganske rigtigt en aftale indgået i EU, der også forhindrer en forlængelse ud over slutningen af juni. Ministeriet har endnu ikke været i kontakt med EU, men jeg har noteret mig ordførernes bemærkninger, og hvis situationen kræver det, er jeg klar til at tage dialogen der også.

Kl. 13:03

Med lovforslaget får jeg jo så som kulturminister bemyndigelse til midlertidigt at forlænge distributionstilladelsen til Boxer og dermed forhindre, at der er nogle, der går i sort skærm, og antenne-tv-seerne får også yderligere en chance med mere tid til at få skiftet deres ældre fjernsyn ud med et nyere, og det vil jeg stadig væk også opfordre dem til at gøre, da det her er en midlertidig udskydelse. Jeg vil også gerne opfordre til qua mange af de innovative nye løsninger, vi ser på andre forretningsområder, at dem, der sælger tv, og dem, der installerer tv, måske også kunne række ud til nogle af dem, der har svært ved det og føler sig usikre, også i en fremtid, hvor vi forhåbentlig er godt igennem den her covid-19-situation.

Kl. 13:03

Med de bemærkninger vil jeg blot sige, at jeg ser frem til og selvfølgelig står til rådighed under udvalgsbehandlingen. Tak for opbakningen.

Kl. 13:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Søren Søndergaard.

Kl. 13:08

Søren Søndergaard (EL):

Jamen jeg vil godt sige tak til ministeren for de klare svar, og så vil jeg sige til ministeren, at jeg tror, at der vil være rigtig mange danskere, som vil have svært ved at forstå det, hvis teleselskaberne ikke accepterer en yderligere udskydelse, hvis det bliver nødvendigt. Det er jeg sikker på ministeren også ved. Derfor synes jeg ikke, at der skal være hemmelighedskræmmeri om, hvad teleselskaberne mener. Hvis teleselskaberne står fast på, at de ikke vil gå længere end til den 2. juni, så synes jeg, at ministeren skal fortælle befolkningen det. For befolkningen har krav på at vide, hvor ansvaret er placeret.

I forhold til EU vil jeg så bare bede ministeren om at prøve at få kontaktet EU, inden vi behandler det her på tirsdag. Der er mange ting, der lige pludselig kan lade sig gøre i EU, altså ting, som ellers har været prøvet ret længe, men som nu kan lade sig gøre på grund af den her coronakrise. Og som sagt må EU jo også forstå, at det her er en krise, ikke bare i Danmark, men også i en række andre lande. Og der er mange andre mennesker i andre lande, der helt sikkert vil have nøjagtig det samme problem. Så det vil jeg bare opfordre ministeren til.

Kl. 13:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 13:09

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Opfordringen er modtaget, og jeg vil gerne fortælle om det samarbejde, der har været mellem teleselskaberne og ministeriet. Og der er det min opfattelse, at der har været rigtig stor ildhu og forståelse og knokleri fra alle parter side for at få det her til at blive til virkelighed. Så når udskydelsen lige nu er til den 2. juni, er det, fordi det her også er teknisk svært, og der er rigtig mange systemer, der igennem årevis har været planlagt til, at skiftet skulle ske her om ganske få dage. Jeg synes faktisk, at der er grund til at rose teleselskaberne for, at de har medvirket til, at vi overhovedet er nået hertil. Og så er jeg i hvert fald fortrøstningsfuld, i forhold til at den gode dialog også vil fortsætte, hvis en forlængelse bliver nødvendig. Men lad os håbe, at den ikke bliver det. For det bliver den jo kun,

hvis samfundet stadig væk er lukket ned. Jeg håber stadig væk, at vi til den tid vil være godt ude på den anden side.

I forhold til EU er bemærkningerne noteret. Jeg har hørt ordføreren komme med opfordringen tidligere, men vi står jo også i en situation lige nu, hvor der er mange ting, der haster. Igen: Den er noteret, og jeg vender tilbage.

Kl. 13:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Hr. Søren Søndergaard har ikke bedt om en anden bemærkning, så tak til kulturministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Skærpet straf for lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19).

Af justitsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 26.03.2020).

Kl. 13:10

Forhandling

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Forhandlingen er åbnet, og vi skal lige have retsordførerne på plads i salen.

Den første, der får ordet, er hr. Jeppe Bruus fra Socialdemokratiet.

Kl. 13:11

(Ordfører)

Jeppe Bruus (S):

Tak for det. Det lovforslag, som vi nu behandler, er jo et hastelovforslag, fordi det relaterer sig til den krise, som vi står i ikke bare i Danmark, men i hele verden, og det er jo næppe gået nogen ubemærket forbi, at vi befinder os midt i en meget alvorlig situation. Det er en situation, som udgør en trussel mod alle dem, som af den ene eller den anden grund er svækkede ældre eller er i risikozonen for ikke bare at blive smittet med covid-19, men også opleve meget, meget alvorlige følger af det. Desværre er der også folk, der dør af denne sygdom.

Derfor gør vi jo alt, hvad vi kan i et samlet Folketing, et samlet Danmark, for at beskytte dem, der er mest udsatte, og for sammen at sørge for, at vores sundhedspersonale har de bedste vilkår for at komme godt igennem den her krise og kunne håndtere det pres, der er på vores sundhedsvæsen. I den situation, som jo er helt unik, er det selvfølgelig meget, meget alvorligt, når vi på daglig basis kan høre om, hvordan forskellige typer af kriminelle udnytter situationen til at se, om man kan få en gevinst ud af det. De begår strafbare handlinger, som måske normalt i og for sig er af større eller mindre karakter, men som i lyset af den situation, vi befinder os i, er meget, meget alvorlige.

Rigspolitiet følger selvfølgelig billedet nøje, og vi har allerede set, at der siden den 1. marts f.eks. har været registreret 8 anmeldel-

ser af tricktyveri, 16 anmeldelser af forsøg på eller fuldbyrdet tyveri eller indbrud rettet mod værnemidler, 45 anmeldelser af bedrageri vedrørende covid-19. Og nu begynder de her hjælpepakker også at blive rullet ud til vores erhvervsliv, og man kan jo forestille sig, at der også sidder nogen, som ikke traditionelt set ligner nogen, der kunne finde på at begå noget kriminelt, men som forsøger at se, om ikke man kan få noget økonomisk vinding ud af at udnytte de her hjælpepakker.

I den situation siger det sig selv, at det er vi nødt til ikke bare at tage dyb afstand fra, men også at handle i forhold til. Derfor er der behov for at hastebehandle et lovforslag, som jo foreslår, at der indsættes en ny bestemmelse i straffeloven, hvorefter straffen for en række lovovertrædelser, som jeg læser op her, vil blive fordoblet: Det handler f.eks. om falsk erklæring, dokumentfalsk, tyveri, indbrudstyveri, underslæb, groft bedrageri, afpresning, røveri, forsætligt og groft uagtsomt hæleri, brugstyveri og altså svig og særlig groft svig med offentlige midler. Det forudsættes, at straffniveauet for de her overtrædelser som udgangspunkt fordobles sammenlignet med straffniveauet for tilsvarende overtrædelser, hvis det altså relaterer sig til covid-19.

Samtidig forudsættes det, at det for visse overtrædelser omfatter mere end en fordobling. Det kan eksempelvis være, hvis man stjæler en flaske sprit fra et hospital eller fra et apotek, som jo ikke i sig selv udgør en ret stor værdi, men hvis det på det tidspunkt, hvor man stjæler den, er en knap ressource, som skal bruges til at beskytte vores sundhedspersonale og sørge for, at smittede patienter ikke smitter endnu flere, er det jo meget, meget alvorligt. Så er det jo i og for sig ligegyldigt, om den dunk med sprit eller andre værnemidler koster 500 kr. eller 1.000 kr. Så giver det jo egentlig meget mening at sige, at så fordobler vi bødestraften for det, så man nu i stedet for at få en bøde på 500 kr. eller 1.000 kr. får en bøde på 2.000 kr. For det, det repræsenterer, er jo en knap ressource, og det tyveri bringer andre menneskers liv og ve og vel i fare. Og når vi som et enigt samfund og et enigt Folketing kæmper for at styre os alle sammen godt igennem den her krise, er vi også nødt til klart at signalere, at det her ikke bare er uacceptabelt, men at der også skal slås hårdt ned over for det. Derfor indeholder det her lovforslag en række, som jeg sagde, skærpede straffe, som eksempelvis vil betyde, at hvis man begår bedrageri eller svig med offentlige midler i forbindelse med hjælpepakker, kan straffen firedobles. Hvis man går ind på et hospital, går ind på et lager og stjæler en dunk med sprit, kan man altså komme direkte i fængsel. Det er en hård omgang, og det skal være en hård omgang, for vi skal på ingen måde acceptere det, vi desværre kan se i det små, og derfor er der også behov for at få behandlet det her lovforslag hurtigt, så det kan træde i kraft hurtigt, når vi står i den situation, vi står i.

Så skal jeg afslutte med at sige, at fordi vi hastebehandler det, har forslaget også en solnedgangsklausul, så loven automatisk ophæves til marts næste år. Tak.

Kl. 13:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til Socialdemokratiets ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken til Venstres ordfører, fru Inger Støjberg.

Kl. 13:17

(Ordfører)

Inger Støjberg (V):

Tak for det. I Venstre er vi jo selvsagt meget tilfredse med det her lovforslag, da det er os selv, der har foreslået det. Det gjorde vi i mandags, og allerede i dag kan vi så førstebehandle det, og det vil jeg gerne kvittere for – jeg synes, det er godt arbejde fra regeringens side, at man har taget det op. Og det viser i virkeligheden også, at når tingene er rigtig svære, kan vi godt stå sammen her i

Folketinget, og så er alt det der politiske drilleri lagt til side. Det er meget positivt. For vi står netop i en helt ekstraordinær og alvorlig situation i Danmark. Det gør stort set hele verden. Og heldigvis ser vi jo så også, at langt de fleste danskere står sammen og hjælper hinanden. Men desværre er der også brodne kar, der kynisk udnytter situationen til at begå kriminalitet. Vi har set tyverier af håndsprit og masker på sygehuse, en byge af anmeldelser af bedrageri begået via internettet og forbrydelser rettet mod nogle af vores ældre medborgere, der bliver narret til at lukke tricktyve ind i deres hjem, fordi tyvene udgiver sig for at være fra Sundhedsstyrelsen.

Det går ganske enkelt fuldstændig over min forstand, at nogen kan finde på at stjæle livsvigtige værnemidler fra sygehuse, mens sundhedsvæsenet lige nu kæmper en brav kamp mod corona, eller at man på den her måde svindler i forhold til ældre mennesker og gør dem ekstraordinært utrygge i en situation, hvor de allerede er utrygge. Det er ligeledes helt uacceptabelt, at nogle udnytter situationen til netop at svindle og bedrage over for virksomheder og borgere på internettet ved f.eks. at udgive sig for at være politiet for at få oplyst NemID, eller ved at få en virksomhed til at overføre penge i den tro, at de betaler for f.eks. mundbind. På samme måde er det også helt utilstedeligt, som jeg sagde før, når ældre mennesker udnyttes i en sårbar situation. Og derfor finder vi det yderst positivt, at justitsministeren har lyttet til os og fremlægger det her lovforslag og slår hårdt ned på de her forbrydelser.

Vi kan selvfølgelig også bakke helhjertet op om, at det skal have mærkbare konsekvenser og også medføre strenge straffe, når man begår den her slags samfundsskadelig virksomhed – for det er lige, hvad det er. Men vi må også bare konstatere, at det ikke er tilstrækkeligt. I Venstre er vi bekymrede for udsigten til, at der potentielt kan opstå optøjer i gaderne på længere sigt i forbindelse med coronakrisen, og det mener vi ganske enkelt mangler i lovforslaget. Derfor vil vi gerne bede om assistance fra justitsministeren til at komme med ændringsforslag på det her område, medmindre justitsministeren selv gør det, så politiet også her kan få de nødvendige redskaber, og så straffen bliver hård.

Jeg vil også allerede nu annoncere, at vi har nogle spørgsmål til, hvordan vi sikrer, at strafferammen bliver udnyttet. Det kan jo f.eks. ske ved at indskrive, at fængselsstraf skal være normalstraf i de tilfælde, hvor det er strafferammen.

Men vi er som sagt meget, meget tilfredse med lovforslaget – med de her par småting. Og så glæder vi os til behandlingen i udvalget her imellem første og anden behandling og ser meget frem til at få det vedtaget.

Kl. 13:21

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er lige et par korte bemærkninger, og den første kommer fra hr. Jeppe Bruus.

Kl. 13:21

Jeppe Bruus (S):

Det er i virkeligheden mere en bemærkning end et egentligt spørgsmål eller en kommentar. Jeg burde måske rettelig også bare have kvitteret for det initiativ, som både Venstre og Dansk Folkeparti har taget her over de seneste dage, og for de gode drøftelser, og jeg håber jo, at vi kan samle alle partier om at være fælles om at sende det her signal. Så jeg ville også ad den her vej kvittere for det.

Kl. 13:21

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:21

Inger Støjberg (V):

Jeg har det selv sådan, at det jo ikke altid er sådan, at man er lige stolt af alt det, der foregår i Folketinget, men jeg må godt nok sige, at i den her coronakrise synes jeg virkelig det danske demokrati og Folketing viser sit værd ved at kunne lægge alt det normale politiske drilleri og fnidderfnadder fra sig og så arbejde. Så takken går begge veje.

Kl. 13:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er der en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 13:22

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg har noget, jeg gerne vil spørge ordføreren om. I SF synes vi også, at der er rigtig mange gode takter i det her forslag, men der er én ting, der bekymrer mig, og det er, at vi skal til at sætte mennesker i fængsel for relativt små ting. Jeg synes, det er rigtig, rigtig fint at gå efter dem, som er dybt kriminelle, og som udnytter situationen, men den sundhedsperson, som negler en håndsprit, skal med det her lovforslag i fængsel. Det betyder ikke, at jeg synes, at det er okay – på nogen som helst måde – men synes ordføreren ikke, at det er at gå lidt for langt? Skal vi ikke passe på, at vi ikke mister opbakningen i befolkningen til alle de initiativer, vi laver, når vi laver noget, der er så vidtgående? Kunne vi ikke nøjes med en bøde, og endda måske en stor bøde, på lige præcis det her område?

Kl. 13:23

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:23

Inger Støjberg (V):

Først vil jeg gerne sige, at vi fra Venstres side mener, at normalstraffen skal være fængselsstraf. Nu var hr. Jeppe Bruus jo så udmærket inde på, hvorfor det er, at det er vigtigt, at der bliver slået hårdt ned, når det gælder tyveri af værnemidler.

At negle lyder jo rimelig tilforladeligt, men det er det ikke. Altså, vi står i en mangelsituation, og vi står i en situation, hvor det potentielt kan bringe andre menneskers liv i fare. Derfor kan jeg godt undre mig lidt over, at man ønsker bagatelgrænser. Må man så også godt lave et lille tricktyveri hos ældre mennesker, eller må man godt tage en lillebitte smule af statskassen med de her hjælpepakker, eller må man godt lave en lillebitte smule uro og optøjer i gaderne? Altså, jeg mener ganske enkelt, at det er et skråplan at komme ud på.

Kl. 13:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 13:24

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg tror bare, vi risikerer at komme til at se nogle ærgerlige sager. Og jeg siger jo ikke, at det er i orden. Jeg siger sådan set også, at det er et problem, og for min skyld kan vi godt give en stor bøde, men det her er en adfærd, som måske udspringer af angst eller irrationalitet. Vi så jo, hvordan danskerne styrtede ned i et supermarked for at hamstre alt muligt crap, da det blev bekendtgjort, at nu skulle vi lukke ting ned, og det betyder bare, at der nok vil være nogle borgere, som, hvis lejligheden byder sig, da godt lige kunne finde på at tage den håndsprit. Jeg synes ikke, det er i orden, men det kan da godt være lidt en udfordring at begynde at sætte folk i fængsel for den slags.

Kl. 13:24

Kl. 13:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 13:24

Inger Støjberg (V):

Man skal ikke stjæle, og man skal slet ikke stjæle den slags vær-nemidler, når der er mangel på det, og når det kan bringe andre menneskers liv i fare.

Kl. 13:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er en kort bemærkning mere. Hr. Torsten Gejl.

Kl. 13:24

Torsten Gejl (ALT):

Jeg er faktisk lidt på linje med SF's ordfører, for jeg synes, at vi risikerer i ly af alvoren her at gøre noget radikalt her i coronakrisen og lave noget, der kan være lidt overkill. I forhold til det med, at man i sig selv sætter andre menneskers liv i fare, vil jeg sige, at ja, det gør man, men det gør man også, hvis man kører for stærkt, og skal man også i fængsel, hvis man kører for stærkt?

Kl. 13:25

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:25

Inger Støjberg (V):

Jeg må ærligt indrømme, at jeg synes, det er underligt på den her måde at begynde at bringe politik på en rigtig skidt måde ind i den her debat. Jeg troede sådan set, at vi var ovre det i den her situation. Jeg synes, det er en mærkelig sammenligning sådan lidt henkastet at sige, at man også bringer andre folks liv i fare, hvis man kører for stærkt, og om man så også skal straffe det. Det skal man da i hvert fald, og det bliver det også i dag, om end ikke med samme strafferamme.

Men det er, fordi vi står i en helt særlig situation. Vi står i en helt særlig situation, som jo netop kalder på nogle helt særlige tiltag, og det er jo så også derfor, at der, som også hr. Jeppe Bruus fra Socialdemokratiet nævnte, er en solnedgangsklausul på det her, så det løber ud den dag, hvor krisen er ovre. Derfor mener jeg, man skal skærpe straffen i det omfang, der er lagt op til her.

Kl. 13:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 13:26

Torsten Gejl (ALT):

Min bekymring er ikke drilleri eller et forsøg på at slå plat på coronakrisen. Min bekymring er reel. Jeg synes, det er en meget, meget stor ting at gøre, altså at kaste folk i fængsel for at stjæle håndsprit, og jeg er også bekymret for, at mennesker, som kommer i fængsel, hvilket mange undersøgelser viser, bare bliver mere kriminelle. Så jeg har en reel bekymring for, om ikke vi for at møde alvoren i den her krise måske kommer til at gøre nogle indsatser, som er overkill.

Kl. 13:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Inger Støjberg (V):

Så vil jeg bare igen spørge, om man så godt må lave et lille trickty-veri hos ældre mennesker i den her forbindelse, for det er jo alligevel ikke så meget, man lige stjæler, eller om man godt lige må stjæle en lille bitte smule af statskassen med de hjælpepakker, der er, altså sådan lige nipse lidt i statskassen. Nej, det må man ikke, og det er derfor, der bliver slået hårdt ned på det. Man skal netop ikke udnytte coronakrisen til at begå kriminalitet. Gør man det, skal der slås ekstra hårdt ned på det.

Kl. 13:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er der en kort bemærkning fra hr. Søren Søndergaard.

Kl. 13:27

Søren Søndergaard (EL):

Jeg kan måske godt undre mig over, at Venstres ordfører ikke kan se, at der er noget, der er bagateller. Jeg kunne godt tænke mig at spørge Venstres ordfører om, hvad Venstres ordfører mener om de folketingsmedlemmer, der har taget de her flasker med sig. Det er ikke en gave. Men jeg kan se rundt på bordene, inklusive på Venstres pulte, at der er mange steder, hvor de her er forsvundet. Folk har stukket dem i lommen, fordi de tænkte, at dem kunne de bruge et eller andet andet sted. Det kan man mene om, hvad man vil, men det er jo den type sager, vi kan komme ud for, hvor folk har taget en flaske sprit på hospitalet, på personalegangen, hvor de sidder og arbejder. De har taget den med, fordi de lige skal bruge den, ligesom mange folketingsmedlemmer her har gjort. Hvad synes Venstres ordfører om det faktum, at folketingsmedlemmer i stort tal har fjernet dem her fra bordene?

Kl. 13:28

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:28

Inger Støjberg (V):

Jeg vil nu godt så tvivl om, om der er nogen, der har det. Men det kan jo bero på en optælling efterfølgende. Når det er sagt, mener jeg, som det står her, at normalstraffen skal være fængselsstraf, og så må man jo se på det inden for rammerne. Men helt ærligt, man skal ikke gå og stjæle håndsprit eller andet.

Kl. 13:28

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Søndergaard.

Kl. 13:28

Søren Søndergaard (EL):

Man behøver jo ikke en optælling, for man kan bare kigge rundt omkring på bordene. De her er placeret på alle bordene (*Inger Støjberg (V)*: Nej, det er de ikke, de er placeret på hvert andet bord!), og jeg bliver bare nødt til at sige til ordføreren, at det viser noget om, hvilke problemer man kan komme ind i, hvis man har den opfattelse, at der ikke er noget, der hedder bagateller. Jeg synes åbenlyst, at der er noget, der hedder bagateller, og jeg synes bare, man må sige, at den lovgivning, vi skal lave, bliver så meget desto stærkere, ved at vi erkender, at der er noget, der hedder bagateller.

Kl. 13:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:29

Inger Støjberg (V):

Er der også noget, der hedder bagateller, når man lige tager lidt af statskassen i forbindelse med hjælpepakkerne? Det må der jo være så. Eller når man lige er en tricktyv, der kommer ind hos ældre mennesker og foregiver, at man er fra Sundhedsstyrelsen, og hvis man så ikke tager så meget sølvtoj, er det så også en bagatel? Det er det ikke i min verden.

Kl. 13:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger til Venstres ordfører, så jeg siger tak. Den næste ordfører er fra Dansk Folkeparti, og det er hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Peter Skaarup (DF):

Onsdag aften var der nogle personer, der gik ind til en ældre borger i Sønderjylland og udgav sig for at være fra Sundhedsstyrelsen iklædt det, der godt kunne ligne noget fra Sundhedsstyrelsen. Den her dame nede i Sønderjylland åbnede ikke døren, men sagde lidt skeptisk til de pågældende ud af vinduet: Er det korrekt? Hun tog diskussionen op, og til sidst tog de her personer benene på nakken og løb væk derfra. Det var noget, vi kunne høre fra Syd- og Sønderjyllands Politi her i en pressemeddelelse onsdag aften, altså at det var et eksempel på, hvad der sker under den her coronakrise. Jeg synes egentlig, at det her eksempel meget godt understreger behovet for, at justitsministeren har lavet det her lovforslag, som vi behandler i dag, og det understreger også meget godt behovet for det, som Venstres Inger Støjberg og Dansk Folkeparti meddelte mandag, nemlig at vi synes, det ville være en god idé, at regeringen fik lavet et forslag, der aftvang noget mere respekt omkring vores lovgivning, lige nu hvor vi ser de her tilfælde, hvor der er nogen, der udnytter andre mennesker i forbindelse med coronasmitten.

Så konklusionen i dag fra Dansk Folkepartis side er, at vi absolut vil støtte det forslag, der er kommet fra regeringen og justitsministeren, for der er brug for det, der er behov for det, og derfor kommer Dansk Folkeparti til at støtte forslaget og trykke på de grønne knapper, i hvert fald på tirsdag, når det, som det ser ud nu, bliver slutbehandlet i Folketinget.

Vi havde så dog godt set, at forslaget kunne færdigbehandles i dag, for det ville stadig væk give mulighed for, at vi i Folketinget kunne stille de rigtige spørgsmål, lave nogle ændringsforslag, få en teknisk gennemgang, for det er der brug for med et forslag som det her, og at vi så kunne vedtage det i dag, for så kunne det træde i kraft hurtigere, end hvis det først vedtages på tirsdag. Men det har vi ikke kunnet få opbakning til i Folketinget.

Når vi er nødt til at gøre, hvad vi kan for at inddæmme coronavirussen, som den kaldes, er det nemlig vigtigt, at vi også kan sikre, at de tvivlsomme individer, der udnytter andre mennesker, der er i en sårbar situation, befolkningen i det hele taget, får en betragtelig og følelig straf. Tillægsordene flyver rundt i luften i den her tid, desværre, for vi har set tyverier og røverier, og vi kan risikere bedrageri, svig, hæleri, plat, svindel og almindelig uhæderlighed, som det også har været nævnt fra fru Inger Støjbergs side her i Folketingssalen, uhæderlighed med livsvigtige værnemidler; håndsprit og alle mulige ting, som hospitalerne virkelig har brug for, er der altså nogen, der ikke kan lade være i fred. Vi risikerer også, at der i forbindelse med de her hjælpepakker er mennesker, der prøver på at udnytte systemet, og derfor synes vi også, det er godt, at justitsministeren med i forslaget har, at vi prøver at sætte en stopper for det med det samme, og der vil Dansk Folkeparti gerne gå langt for at sikre, at

det er de rigtige – dem, der får brug for midlerne – der så også får midlerne i den her situation.

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi også gerne vil gå videre i Dansk Folkeparti, og derfor har vi også planer om at stille et ændringsforslag, for vi mener på visse punkter, selv om det er vigtigt, at Folketinget står sammen om det her forslag, der kommer fra justitsministeren, som vi lige har fået her til morgen, at det bliver omfangsrigt på nogle områder, som det ikke er omfangsrigt på i dag. Der ønsker vi eksempelvis, at strafskærpselserne også omhandler dem, som køber håndspritten eller sikrer sig håndsprit i stor stil for at videresælge det i egne butikker, for lukker vi tyvenes afsætningsmuligheder, får vi også løst en del af problemet med organiserede tyverier. Tyvene stjæler selvfølgelig ikke kun til eget forbrug med de mængder, vi har set nogen har forsøgt at stjæle, for når det er i så store mængder, er det klart, at det er til andres forbrug også, og de butikker, der køber tyverivarer med videresalg for øje, skal straffes med en klækkelig bøde, og vi mener også, at ejeren skal direkte i fængsel.

Er tyverierne begået af organiserede kriminelle, skal det også være en skærpeelse, synes vi, i forhold til lovforslaget, altså en fordobling af det foreslåede, hvis det er i organiseret kriminalitetsøjemed, og er de pågældende ikke danske statsborgere, skal de også udvises af landet, for vi vil simpelt hen ikke finde os i, at der kommer folk fra andre lande – folk, som ikke har dansk statsborgerskab – og udnytter situationen.

Så vi kan på alle mulige måder støtte det forslag, der kommer fra justitsministeren, men vi vil også gerne stramme det, sådan at vi sikrer, at det når hele vejen rundt.

Kl. 13:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger til Dansk Folkepartis ordfører, så vi går videre i ordførerrækken til Radikale Venstres ordfører, fru Katrine Robsøe.

Kl. 13:35

(Ordfører)

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Først vil jeg gerne sige, at jeg er her på vegne af vores retsordfører, Kristian Hegaard, og jeg vil derfor læse hans tale op.

Først og fremmest mener vi, at det er under al kritik, at lovforslaget først er sendt ud her til morgen. Det øger risikoen for lovsjusk. Det drejer sig om konsekvenser for rigtige mennesker – om hvorvidt nogle skal i fængsel eller ej. Derfor har vi ikke støttet selve hastebehandling, som har været en behandling af noget, vi ikke har kendt indholdet af før kl. 8.33 i morges.

Corona har nu haft det danske samfund lukket ned i et par uger, og det vil det fortsat være noget tid endnu. Stadig flere indretter sig fornuftigt, færre forsamlar sig. Det er godt, at der bliver hørt efter. Det er godt, at man følger politiets anvisninger, og der skal lyde en stor tak til politiet for dets arbejde. Det, der særlig har virket som effektiv straf, er den kollektive fordømmelse. Det har ændret folks adfærd. Folk har lyttet, og det har virket.

Men der er desværre også nogle, der ikke hører efter – som i slet ikke hører efter. De kriminelle holder desværre aldrig fri, hverken i sommerferien, til jul eller i den aktuelle krisetid. Der er nogle, der aldrig viser samfundssind, nogle, der udnytter situationen eller andre menneskers tilstand til at begå kriminalitet. Det er dybt uacceptabelt. Det er helt grotesk, når nogle hamstrer håndsprit i supermarkeder eller stjæler sprit på hospitalet, hvor vores læger og sygeplejersker arbejder hårdt for at passe på os alle sammen. Det er langt ude, når nogle giver sig ud for at være enten hjemmeplejen eller komme fra sundhedsmyndighederne og udnytte den autoritet til at snyde og udnytte ældre. Det er bare ikke i orden; det er vi alle sammen enige i.

Men det er ikke det, debatten eller lovforslaget i dag handler om. Den information, vi har indtil videre, er, at der er kommet 16 anmeldelser om hospitalstyveri, og at flere af dem drejer sig om, at der er taget en enkelt spritdunk på et toilet. Den højeste fangst har været på 5 l sprit. Det er altså ikke det, der har gjort, at vi mangler værnemidler, og jeg har svært ved at se, hvordan vi skal komme ud af det ved at fordoble straffen. Derfor er vi betænkelige ved det. Vi er betænkelige ved, at man kan ryge direkte i fængsel for mildt tyveri på et apotek. Vi er betænkelige ved, om tiltagene overhovedet virker. Vi er betænkelige ved, at det her bare risikerer at være en ny knivlov, hvor folk kommer i fængsel for mindre forseelser. Det vil vi stille ændringsforslag til, for det er også samfundssind at vise retsind.

Hvis to personer går ind i den samme opgang, den ene forklædt som repræsentant for en boligforening, den anden forklædt som sundhedsperson, hvorfor skal der så være dobbelt straf for den, der begår tricktyveri på anden etage, hvis den anden gør det samme på første etage? Hvis to personer går ind til fysioterapien på hospitalet, den ene tager spritdispenseren, og den anden tager en håndvægt, hvorfor skal den ene så i fængsel og den anden have en mindre bøde? Sådanne spørgsmål vil vi stille i udvalgsarbejdet.

Vi er også positive over for dele af lovforslaget, f.eks. at hæve straffen for bedrageri med hjælpepakker, der i høj grad baserer sig på tro og love for at give mindre bureaukrati og giver en udstrakt hånd af tillid. Vi er også meget glade for, at der er en udløbsklausul.

Så der er både godt og skidt at sige om lovforslaget, men vi har behov for ændringer for at kunne stemme for.

Kl. 13:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er nogle korte bemærkninger. Den første er fra hr. Jeppe Bruus.

Kl. 13:39

Jeppe Bruus (S):

Tak for det. Et af de spørgsmål, ordføreren selv læser op her, er, hvorfor der, hvis to personer går ind i fysioterapien og den ene tager en håndvægt og den anden tager noget håndsprit, så skal være forskel på straffen. Hvad kunne ordføreren forestille sig at den forskel bestod i? Det er jo selvfølgelig lidt et retorisk spørgsmål, og jeg tænker, at svaret ligger lige for, nemlig: Der er ikke mangel på håndvægte, men der er mangel på håndsprit, når vi står midt i en pandemi – altså er det et fuldstændig urimeligt argument.

Kl. 13:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:39

Katrine Robsøe (RV):

Altså, jeg kunne jo også vende det om og spørge, om man tror, det virker, og at det afholder folk fra at tage den her håndsprit, at man fordobler straffen. Jeg er sådan set meget enig i noget af det, der er blevet sagt af nogle af de foregående ordførere, bl.a. SF's ordfører, om, om der er nogen grænser for, hvad der skal give en direkte fængselsstraf. Og jeg ved, at det er noget af det, vores ordfører også vil komme ind på i udvalgsarbejdet.

Kl. 13:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 13:40

Jeppe Bruus (S):

Så lad mig prøve at spørge en gang til: Mener Det Radikale Venstre, at der i den situation, vi står i, er forskel på at stjæle håndvægten og stjæle håndspritten? Det er det ene. Det andet spørgsmål er: Mener Det Radikale Venstre, at det er rimeligt, at der, når vi står i den krisesituation, som hele verden står i, så er en skærpet straf, en øget straf, for at begå forbrydelser, der relaterer sig til den pandemi, vi står i?

Kl. 13:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:40

Katrine Robsøe (RV):

Jeg vil lade vores retsordfører uddybe det i udvalgsarbejdet, og det håber jeg også der er forståelse for fra Socialdemokraternes ordfører. Men jeg vil da sige, at det jo altid er forkert at stjæle. Det er ikke sådan, at vi synes, det er okay at gå ind og tage noget som helst på nogen af de her steder, men vi synes, det er meget værd at overveje, hvad vi åbner op for med det her.

Kl. 13:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:41

Peter Skaarup (DF):

Tak for indlægget fra Det Radikale Venstre. Jeg undrer mig lidt over indlægget. For jeg synes dog, det må være helt åbenbart for alle, at det må være en skærpende omstændighed i den situation, vi er i lige nu, at man i stor stil tager håndsprit fra et hospital. Det er jo meget alvorligt. Det kan dybest set medføre, at der er mennesker, der ikke kan få den håndsprit i den dybt ulykkelige situation, som de er i i øjeblikket. Derfor vil jeg da godt spørge Det Radikale Venstre, om ikke det er rimeligt nok, at man laver det som en skærpende omstændighed i forhold til anden kriminalitet lige nu, at nogen tager håndsprit fra et hospital. Det var det ene spørgsmål.

Der var også et andet spørgsmål. Jeg fik ikke helt fat i, om De Radikale ville støtte det her forslag. Jeg har det selv sådan, at jeg synes, at det rigtigste i den her situation, vi er i nu, ville være, hvis alle partier kunne støtte den lovgivning, der kommer fra regeringen. For det er min opfattelse, at regeringen gør det så godt, som den overhovedet kan, af hensyn til os alle sammen.

Kl. 13:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:42

Katrine Robsøe (RV):

Jeg vil sådan set sige, at jeg også har en opfattelse af, at regeringen gør alt, hvad den kan. Men det ændrer jo ikke på, at vi godt må stille kritiske spørgsmål, og at vi godt må forholde os kritisk til de forslag, som kommer. Det håber jeg sådan set vi alle sammen vil gøre, for det tror jeg vi får de bedste resultater ud af.

Når det så er sagt, vil jeg sige, at det, som vi jo åbner op for her, er, at du, hvis du tager den lille flaske håndsprit, der står et sted, så vil få en fængselsstraf for det. Det synes vi er meget vidtgående, og det er nogle af de ting, som der er behov for bliver set på i udvalgsarbejdet.

	Kl. 13:43	hvis de bliver smittet med corona, og der kommer folk, som udgiver sig for at være fra kommunen, som vil hjælpe dem, og som så i virkeligheden er tricktyve, er det ikke værre end alt andet? Det er bare et ja eller nej.	Kl. 13:46
Fjerde næstformand (Trine Torp): Hr. Peter Skaarup.	Kl. 13:43		
Peter Skaarup (DF): Jeg er helt enig i, at man selvfølgelig kan stille kritiske spørgsmål, men jeg spurgte egentlig bare lige om noget, som jeg ikke syntes jeg fik et svar på, nemlig om De Radikale ikke vil anse det som en skærpende omstændighed lige nu, hvis man går ind på et hospital og stjæler 28 l håndsprit, hvor det på alle mulige måder kan være en mangelvare i den nuværende situation. Det er jo det, som vi ser rundtomkring i verden, og det er også den situation, som vi risikerer at få i Danmark. Er det ikke en skærpende omstændighed, som bør straffes hårdere?	Kl. 13:43	Fjerde næstformand (Trine Torp): Ordføreren.	Kl. 13:46
Fjerde næstformand (Trine Torp): Ordføreren.	Kl. 13:43	Katrine Robsøe (RV): Jeg tror, at jeg – hvis det er okay, og jeg ved godt, at jeg selvfølgelig skal svare på spørgsmål heroppefra – vil lade de der distinktioner overgå til min retsordfører.	Kl. 13:46
Katrine Robsøe (RV): Nu har vi jo altså ikke set et eksempel på, i hvert fald ikke i de eksempler, jeg er blevet præsenteret for, at der er nogen, der har stjålet 28 l håndsprit. Jeg tror, at der i det eksempel, hvor der var stjålet mest, var stjålet, var det 5 l? Det er selvfølgelig alvorligt, og det er ikke okay, og vi tager alle former for kriminalitet dybt alvorligt.	Kl. 13:44	Fjerde næstformand (Trine Torp): Tak. Så er der en kort bemærkning fra hr. Henrik Dahl.	Kl. 13:46
Fjerde næstformand (Trine Torp): Så er der en kort bemærkning fra fru Inger Støjberg.	Kl. 13:44	Henrik Dahl (LA): Tak for talen. Jeg noterer mig bare, at Radikale Venstre har det synspunkt, at straf ikke har nogen effekt. Derfor skal jeg høre, om Radikale Venstre vil støtte et beslutningsforslag – efter coronakrisen – om, at vi afskaffer bøderne for at køre for hurtigt.	Kl. 13:46
Inger Støjberg (V): Jeg vil egentlig godt fortsætte lidt i samme spor. For jeg synes simpelt hen ikke rigtig, vi har fået svar på det helt fundamentale spørgsmål, om Det Radikale Venstre mener, at det kan være en skærpende omstændighed, at man begår kriminalitet under en krise som den, vi er i. Nu nævnte ordføreren jo selv et eksempel med tricktyve, som jeg forstod det. Hvis nogen var forklædt som vicevært, mente man, at det var lige så grelt, som hvis nogen i dag kom og sagde til et ældre ægtepar, at de var fra sundhedsmyndighederne, og at de ville hjælpe dem i en coronakrise. Mener ordføreren virkelig det?	Kl. 13:45	Fjerde næstformand (Trine Torp): Ordføreren.	Kl. 13:46
Fjerde næstformand (Trine Torp): Ordføreren.	Kl. 13:45	Katrine Robsøe (RV): Det har jeg svært ved at forestille mig. Men den diskussion synes jeg du skal tage med vores retsordfører, hr. Kristian Hegaard.	Kl. 13:46
Katrine Robsøe (RV): Jeg mener, at alle former for tricktyveri er meget, meget alvorligt og dybt, dybt usympatisk. Jeg mener jo altså faktisk, at den ældre, om du lyver dig ind med det ene eller det andet, bliver ramt lige hårdt.	Kl. 13:45	Fjerde næstformand (Trine Torp): Ordføreren.	Kl. 13:46
Fjerde næstformand (Trine Torp): Fru Inger Støjberg.	Kl. 13:45	Henrik Dahl (LA): Så der er altså ikke nogen grund til, at man har fartbøder, og det er bare symbolpolitik?	Kl. 13:46
Inger Støjberg (V): Jeg kan kun bakke op om, at tricktyveri er noget af det mest usle, man overhovedet kan se. Men ordføreren mener simpelt hen, at i en situation, hvor ældre mennesker ved, at de er i ekstraordinær fare,	Kl. 13:45	Fjerde næstformand (Trine Torp): Ordføreren.	Kl. 13:46
		Katrine Robsøe (RV): Det mener jeg ikke, men det kan være, at hr. Henrik Dahl mener det.	Kl. 13:47
		Fjerde næstformand (Trine Torp): Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger, så tak til De Radikales ordfører. Vi går videre i ordførerrækken til Socialistisk Folkepartis ordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt.	Kl. 13:47
		(Ordfører) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF): Tak for ordet. Det er jo altid en fornøjelse, hvis man her fra talerstolen kan rose nogen hjemme i sin egen valgkreds. Men jeg vil faktisk også gerne tage fat i det eksempel, som hr. Peter Skaarup startede med, for det havde jeg også tænkt mig at starte med. Der var nemlig en gæv sønderjyde, som fik sendt et par tricktyve på porten. De havde klædt sig ud i beskyttelsesdragter, så det var meget	

virkelighedstro, og kom og sagde, at de var fra Sundhedsstyrelsen. Men det narrede de ikke den gæve sønderjyde med. Hun truede med politiet, og af sted røg de. Det synes jeg jo er fantastisk, men vi må også bare sige, at det er temmelig kynisk, manipulerende og meget koldt gjort, at man forsøger at udnytte et ældre menneske på den måde. Den her sårbare situation, vi er i, med covid-19 bør man simpelt hen ikke udnytte til kriminalitet på den måde.

Jeg er derfor meget enig med regeringen i, at der skal slås ned på dem, som stjæler værnemidler, begår bedragerier eller tricktyverier, eller som kunne tænkes at udnytte nogle af de mange hjælpepakker, som vi som samfund i den her svære tid yder. Så det skal der være fuld opbakning til herfra. Jeg er især glad for det strenge syn, vi har, på misbrug af hjælpepakkerne, som vi i de her dage laver på beskæftigelses- og erhvervsområdet. Der er jo tale om, at samfundet lægger virkelig mange penge i det her, og det sker uden de store modkrav. Så må det også være et klart krav, at vi slår ned på eventuelt misbrug. Det er klart, at vi bliver nødt til at holde hus med de midler, vi bruger på at holde økonomien oven vande, og de skal naturligvis anvendes til de planlagte formål.

Så jeg synes, at hovedparten af forslaget sådan set er i orden, men der er en enkelt tidsel i forslaget, og jeg tror godt, at tilhørerne her i dag ved, hvad det er, SF har det en lille smule svært med. Og misforstå mig ikke, for jeg synes ikke, det er i orden at stjæle, som Venstres ordfører antydede – at man godt måtte stjæle en lille smule. Det synes vi ikke, og slet ikke værnemidler som mundbind eller håndsprit, som er en mangelvare i de her tider. Det skal man ikke, det må man ikke, og slet ikke i sundhedssektoren, hvor det jo betyder liv og død. Men jeg synes også, at når tyveri af en enkelt håndsprit til eget brug kan udløse fængselsstraf, er det, ligesom om proportionerne forsvinder. Jeg tror ikke, at man er specielt tyvagtig i sundhedssektoren, men det er vel ikke helt utænkeligt, at en sundhedsperson tog en enkelt håndsprit i lommen for at beskytte sig selv og sin familie. Det er arbejdspladstyveri, og nu går vi altså fra en bøde på 500 kr. – det vil så formentlig også give en bortvisning, man vil miste sit arbejde – og så til en fængselsstraf på 30 dage. Er det så i orden at tage en håndsprit? Nej, og jeg vil klart sige, at det skal man lade være med. Men jeg synes, vi går for langt, når en enkelt håndsprit skal betyde, at vi sætter folk i fængsel.

I SF vil vi derfor stille et forslag om, at vi i stedet giver en klækkelig bøde. Den person, som så vil blive taget i det her, vil selvfølgelig skulle betale en net sum for den her forseelse. Jeg synes, det er virkelig vigtigt, at vi skelner skarpt mellem dem, som er dybt kriminelle, og som stjæler 27 dunke håndsprit, og så den enkeltperson, som lige, fordi lejligheden bød sig og der stod en flaske håndsprit, tog den. Jeg tror, at en del i de her dage ikke kan sige sig fri for at udvise en form for irrationel adfærd. Jeg synes, hamstring i butikkerne er et meget godt eksempel på, hvordan vi psykologisk reagerer, når vi bliver dybt bekymrede som borgere, og jeg tænker faktisk, at noget lignende godt kunne gøre sig gældende, når man kunne finde på at nappe en enkelt håndsprit. Det er vores overvejelser om forslaget.

Så vil jeg også gerne gøre opmærksom på nogle mangler. Jeg vil rigtig gerne spørge ind til, hvorfor bestikkelse ikke er omfattet af de her skærpselser. Og så er jeg en lille smule usikker på, om det her med forfalskninger af værnemidler, som vi desværre også har set eksempler på, er omfattet af bedrageriparagrafferne. Det er muligt, det er det, men jeg kan ikke rigtig læse mig til det ud af lovforslaget, så det vil jeg spørge ind til. For det synes jeg faktisk også er problematisk adfærd.

Så vil jeg lige slutte af med at nævne domstolene, jeg har nemlig hørt fra Dommerforeningen her til morgen, og jeg kan forstå, at de slet ikke er blevet hørt i den her sag. Det synes jeg er ærgerligt, for præcis i sådan en sag med hastelovgivning kunne det jo godt være, at de havde gode input. Jeg er med på, at vi ikke kan afholde høring,

som vi plejer ved et lovforslag. Under alle omstændigheder bliver den hurtige konsekvens af det her lovforslag jo måske lidt svær, eftersom domstolene har lukket i de her tider. Så der bliver jo ikke rigtig afsagt domme. Det er klart, at man vil kunne varetægtsfængsle, hvis straffen er tilstrækkelig høj, så det er stadig væk en mulighed. Men selv om der ikke vil falde domme på det her område, er jeg også overbevist om, at der trods alt er en signalværdi i samfundet om, at det her accepterer vi ikke. Det er ikke samfundssind, hvis man begår nogen af de her forbrydelser.

Kl. 13:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er en kort bemærkning. Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 13:52

Jeppe Bruus (S):

Jeg vil bare kvittere for et, synes jeg, positivt indlæg. Nu hastebehandler vi, og det vil jo sige, at den debat, vi har haft op til, i sagens natur også har været kort. Der bliver nu bragt eksempler på banen med sygeplejersken eller en anden – der er også nogle, der spørger: Hvad med en hjemløs, der på et herberg tager lidt ekstra håndsprit i hånden eller i lommen, eller hvad det nu er? Jeg synes sådan set, det er lykkedes meget godt her at sige, at det jo er tyveri. Der er sådan set også forskel på, om du begår det tyveri i et supermarked eller du begår det på et apotek eller et hospital, eller hvad det er. Og jeg har egentlig også tiltro til, at man, som man jo gør i alle mulige andre sager, vil kigge på omstændighederne og på den konkrete sag.

Men man må også bare sige, at det jo ikke er gået nogens næse forbi, at hvis vi står i den situation, og det gør vi, at der er knappe ressourcer, så er det det, der ligger til grund for at lave en hastelovgivning. Og det må selvfølgelig være sådan, at man i den situation må kigge på, om der er en knap ressource, og om det er kommunikeret ud, om det er klart. Og så skal det selvfølgelig også kunne straffes.

Kl. 13:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:53

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen det er vi sådan set ikke uenige i. Det, jeg taler om, er proportionerne. Jeg synes, det er helt vildt at sætte folk i fængsel for at have stjålet en enkelt håndsprit. Jeg tror, vi skal passe på med, at vi ikke går så langt, at det bliver komisk, og at vi taber opbakningen i samfundet til de her andre initiativer, som jeg egentlig synes er rigtig vigtige. Derfor ville jeg foreslå, at vi i stedet for gav en mere klækkelig bøde til den her førstegangsførseelse. Jeg tror, der er rigtig mange, som reagerer med en irrationel adfærd. Hvis der lige står en flaske håndsprit, kunne man godt finde på at tage den, når man nu ved, at det ikke er nemt at få fat i. Folk reagerer bare mærkeligt i de her tider. Det så vi, da de hamstrede i butikkerne.

Jeg anfægter ikke, at der skal være en straf, og den må også gerne være højere. Men jeg anfægter, at vi sætter folk i fængsel, på baggrund af at de napper en enkelt håndsprit. Hvis de i øvrigt aldrig nogen sinde har lavet noget før, synes jeg, det virker helt skævt.

Kl. 13:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til SF's ordfører, og så går vi videre i ordførerrækken til Enhedslistens ordfører, hr. Søren Søndergaard.

Kl. 13:55

(Ordfører)

Søren Søndergaard (EL):

Indledningsvis skal jeg ikke undlade at nævne, at vi i Enhedslisten finder det utilfredsstillende, at det her forslag kommer med så kort varsel. Det er generelt ikke det, at det kommer med så kort varsel, men den tid, vi har haft til at se på det, er for kort. Vi fik det her først på formiddagen, og det er jo ikke meget tid til at læse, undersøge og kontakte forskellige folk for at forholde os seriøst til forslaget. Jeg går ud fra, at man i Justitsministeriet, fra første gang man oplevede episoder, hvor folk begik kriminalitet på det her område, har overvejet det her lovforslag. Jeg håber ikke, at det er Venstre, der har inspireret regeringen, men at man selvstændigt har overvejet det fra første dag, og så har man jo trods alt haft noget mere tid til at udarbejde forslaget, så vi kunne have fået det lidt tidligere. Men sådan er det, når musikken spiller, så vi tager den derfra.

Vi vil godt anerkende baggrunden for forslaget. Det er jo rigtigt, at vi har set de her tilfælde, hvor værnemidler er blevet stjålet fra sundhedsvæsenet, og vi har set de her tilfælde af tricktyveri, hvor gerningsmænd har udgivet sig for at være personer fra Sundhedsstyrelsen eller sundhedsmyndighederne for at få adgang til værnemidler. Der har ganske vist ikke været så mange tilfælde af dem hidtil, og i Enhedslisten bekender vi os generelt ikke til den herskende idé om, at højere straffe er et vidunder mod enhver form for kriminalitet, men når vi alligevel kan støtte forslaget om en strafskærpelse for tricktyveri, indbrud, simpelt tyveri, bedrageri, hæleri osv., der udføres med udgangspunkt i coronakrisen, så skyldes det selvfølgelig den helt specielle situation, vi står i. Det er det, der er vores udgangspunkt for at støtte det her.

Vi befinder os i en helt speciel situation, og vi bidrager gerne til at sende et klart signal om, at udnyttelse af coronakrisen, tyveri af værnemidler for egen vinding, er en usolidarisk og asocial adfærd, som der ikke kan tages kraftigt nok afstand fra. Det er kun solidariteten mellem mennesker, sammenholdet mellem mennesker, som kan forhindre, at den her krise kommer til at koste endnu flere liv, end det er os påtvunget af selve sygdommens karakter. Solidaritet og sammenhold er forudsætningen for at komme ud af krisen, ikke mindst for de dårligst stillede og de mest udsatte grupper i vores samfund. Og det at stjæle værnemidler er det stik modsatte af solidaritet og sammenhold. Det signal vil vi godt sende.

Vi er normalt ikke meget for signalpolitik. Kald det signalpolitik, for det kan være, at det ikke har den store virkning på de tomhjernere, som laver den her slags ting, men vi er med til at sende det signal, fordi det også sender et signal til hele befolkningen om, hvordan vi vurderer den her krise.

Men så er det også vigtigt, at proportionerne er i orden. Den her lovgivning skal efter vores mening ikke bruges til at sende en sosu-assistent eller en læge i fængsel, fordi vedkommende tager en flaske sprit i lommen. (*Søren Søndergaard kigger søgende omkring sig og tager en lille flaske op af lommen*) Hvor har jeg den? Nå, det var sgu i lommen – nu har jeg også taget den fra bordet. Altså, hør her: Folk vil jo grine ad det eller synes, det er dybt alvorligt, hvis vi sender en læge i fængsel, der, fordi vedkommende har haft overarbejde og ikke har haft tid til at købe sprit, stikker en i lommen for at have noget at spritte sine børn af med, når vedkommende kommer hjem. Altså, der skal være proportioner! Det er sådan set bare det, vi siger: Der skal være proportioner i det her.

Vi skal fokusere på dem, der gør den her slags ting for egen vinding, og derfor skal der være en bagatelgrænse, og det går vi i virkeligheden ud fra at ministeren er enig i, for ministeren er selvfølgelig interesseret i, at den her lovgivning bliver taget alvorligt. Vi vil i forbindelse med udvalgsarbejdet forsøge at finde en model, som vi alle sammen kan leve med.

Lovforslaget indeholder derudover også en skærpelse af straffen for at snyde med de økonomiske hjælpepakker, som vi i Folketinget har lavet til virksomheder m.fl. At snyde med hjælpepakkerne er efter vores opfattelse økonomisk kriminalitet, og der er det så heldigt, at vi i Enhedslisten i årevis har haft den opfattelse, at straffen for økonomisk kriminalitet ikke er proportional med den forbrydelse, det er at stjæle af fællesskabets penge – en forbrydelse, der meget ofte er nøje planlagt og ikke handler om lige at tage en lille smule værnemiddel og putte i lommen. Næh, økonomisk kriminalitet er noget, der er nøje planlagt. Vi har altid syntes, at den slags forbrydelser straffes for mildt, så derfor kan vi selvfølgelig absolut også støtte den del af lovforslaget.

Endelig er det for os i Enhedslisten helt afgørende, at der er den her solnedgangsklausul. I andre hastelove har det været et halvt år; her er det frem til den 1. marts 2021. Jeg synes, vi skal overveje, om vi ikke skal harmonisere på det her område og sige, at vi tager det hele op igen om et halvt år.

Kl. 14:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra hr. Jeppe Bruus.

Kl. 14:00

Jeppe Bruus (S):

Jeg vil bare kvittere for, synes jeg, et rigtig godt indlæg, som på den måde jo også er med til at bidrage til, at vi ikke bare står sammen i befolkningen, men at vi også står sammen i Folketinget og gør nogle ting, vi ikke normalt ville gøre, og det vil jeg bare kvittere for.

Så kommer det her eksempel igen med en læge, der har arbejdet mange timer og tager en lille håndsprit i lommen. Jeg kan ikke huske, om ordføreren selv kalder det en tanketorsk, eller hvad man nu siger, men der er jo tale om tyveri. Man skal have forsæt til det for at begå tyveri, og jeg har egentlig tillid til, at vores domstole godt kan dømme ud fra, om man har haft forsæt til det tyveri. Hvis man gav et andet eksempel, hvor den læge på vej hjem låser sig ind på lageret og tager en dunk sprit med hjem i bilen, vel vidende at det er en knap ressource og den bliver brugt til at afspritte kollegaerne og patienterne, er det jo gement tyveri. Jeg ved ikke, om vi er enige, men sådan vil jeg opfatte det.

Kl. 14:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:01

Søren Søndergaard (EL):

Men vi kan jo lige så godt være klare og sige, hvordan vi opfatter det. Altså, hvad er det, der er det kæmpemæssige store problem her? Det er jo, at folk stjæler for egen vindings skyld. Det er det, der er det store problem, og derfor er Dansk Folkepartis forslag om, at vi også skal kigge på hæleren – at hæler er lige så slem som stjæler – i virkeligheden noget, jeg umiddelbart synes er en rigtig god idé. Altså, det er den kæde af organiseret kriminalitet, vi skal sætte ind over for, og det er organiseret i det øjeblik, at det er på et niveau, hvor folk kan videresælge ting eller kan give det til andre, og hvor det ikke er et spørgsmål om, at det er til sig selv. Hvis det er til sig selv, skal man heller ikke gøre det, for så er der ikke overblik over, hvor mange værnemidler der er, og hvis alle gør det, kan det blive et problem. Så skal vi bare sige, at så er den lovgivning, vi har på det område, fuldt ud tilstrækkelig.

Kl. 14:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 14:02

Kl. 14:05

Jeppe Bruus (S):

Det her er jo en førstebehandling, så vi får lejlighed til at fortsætte behandlingen, og det ser jeg da bestemt frem til. I forhold til proportionerne i det vil jeg bare gentage det, jeg også sagde tidligere, at det jo ikke er værdien af det, du stjæler. Det er jo det, det repræsenterer: en knap ressource i en tid, hvor det er helt afgørende for at kunne beskytte sundhedspersonale og sørge for, at de patienter, der er smittet, ikke smitter flere osv. Det er jo det; det er ikke spritten i sig selv.

Kl. 14:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:03

Søren Søndergaard (EL):

Nu er der jo mange ting, vi skal diskutere. Vi skal også efterfølgende have diskuteret, hvorfor der er den knappe ressource. Altså, det er jo en fuldstændig uforståelighed for mig, at vi i et dansk samfund, der er så stærkt og har så meget økonomisk råderum, så meget teknologisk overskud og viden osv., kan komme i en situation, hvor vi mangler håndsprit og skal have det fra Kina. Det er jo fuldstændig latterligt. Det må vi da på et tidspunkt have placeret et ansvar for. Så der er mange ting, der skal gøres.

Men jeg bliver bare nødt til at sige, at der altså er forskel på, om man tager noget til eget forbrug, som man bruger for at spritte sine hænder af, også selv om man ikke har adkomst til det, og om man tager større mængder. Det gør altså også en forskel i forhold til knapheden; det bliver jeg bare nødt til at sige.

Kl. 14:04

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til Enhedslistens ordfører. Og den næste ordfører er fru Birgitte Bergman fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Birgitte Bergman (KF):

Tak for ordet. Jeg er her på vegne af vores retsordfører, Naser Khader, som har fået mandehoste. Han er ved godt mod, og jeg skulle hilse mange gange fra ham.

Vi står i Danmark i en alvorlig og ekstraordinær situation, og det kræver ekstraordinære tiltag. For der findes desværre kriminelle i dette land, der på det groveste forsøger at udnytte den krise, vi befinder os i. Det er fuldstændig uacceptabelt, og Det Konservative Folkeparti hilser dette lovforslag fra regeringen meget velkommen.

Med lovforslaget foreslås det, at straffen kan fordobles for en række lovovertrædelser, hvis lovovertrædelsen har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark. Og vi støtter selvfølgelig også hårdere straffe for plattenslagere, som forsøger at udnytte hjælpepakkerne. Der kan eksempelvis være tale om kriminelle tricktyve, der prøver at få adgang til borgeres hjem under påskud af at komme fra sundhedsmyndighederne. Der kan også være tale om kriminelle, der stjæler håndsprit fra hospitaler, samt en lang række andre lovovertrædelser. Den slags er uacceptabel adfærd, og der skal slås hårdt ned på det – meget hårdt. Kriminelle, der udnytter den aktuelle situation, skal have en lang straf.

Derfor bakker Det Konservative Folkeparti op om lovforslaget.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til Konservatives ordfører, og så er den næste ordfører fra Nye Borgerlige. Fru Pernille Vermund.

Kl. 14:05

(Ordfører)

Pernille Vermund (NB):

Vi står i en alvorlig sundhedskrise, der også har udviklet sig til en økonomisk krise. Coronavirussen påvirker os alle sammen. Regeringen og Folketinget har gennemført vidtgående og indgribende tiltag for at bremse smittespredningen. Forretninger og virksomheder er blevet lukket, og børn er blevet sendt hjem fra skole og daginstitutioner. Vi må ikke mødes, som vi plejer, og på landets plejehjem sidder de ældre isoleret uden kontakt til deres pårørende.

Som et ærkeborgerligt menneske river det i mig, når myndighederne får for stor magt over os. Men vi befinder os i en helt særlig situation, og indgrebene er desværre nødvendige. For hvis ikke vi mindsker smittespredningen, vil virussen brede sig hurtigere og belaste sundhedsvæsenet, og endnu flere danskere vil dø. Den måde, danskerne i stigende grad har taget ansvar for hinanden, har varmet mig. Det giver mig en tro på, at vi som folk – på trods af de tragedier, vi gennemlever nu, og som vil komme i den kommende tid – kan komme styrket ud af krisen. Den tillid, vi har til hinanden, hjælper os i den her tid.

Men der er desværre personer, som misbruger danskernes tillid på det groveste. Vi hører dagligt om, hvordan kriminelle personer udnytter den aktuelle krisesituation til at begå strafbare handlinger. Rigspolitiet har oplyst, at der på nuværende tidspunkt er tegn på, at epidemien har betydning for udviklingen i visse former for kriminalitet: tricktyveri over for ældre, tyverier af værnemidler og bedrageri på internettet.

Et eksempel er en mand, der henvendte sig på en ældre kvindes bopæl, hvor han udgav sig for at være fra sundhedsvæsenet. Han oplyste, at han ville sikre sig, at der ikke var risiko for coronasmitte i kvindens hjem, og herefter førte han kvinden væk fra stuen, hvorefter han selv gennemsøgte stuen for værdier. Det gør mig mildest talt harm at høre den type historier. Derfor glæder det mig, at regeringen vil sætte ind med markante strafskærper. Med lovforslaget vil straffniveauet for forbrydelser, der har baggrund i eller sammenhæng med coronaepidemien i Danmark, blive skærpet væsentligt, og det bakker vi i Nye Borgerlige helt op om.

Forleden kunne man i flere medier så også læse om en mand, der stjal håndsprit på Aarhus Universitetshospital, hvorefter han truede hospitalsvagten med knivstik. Politiet beskrev manden som mellem-østlig af udseende. I en tid som den her, hvor vi danskere oplever en kæmpe indgriben i vores hverdag for at mindske smittespredningen, er det om muligt endnu mere uacceptabelt og frustrerende, hvis udlændinge, der begår kriminalitet, får lov at blive i landet. Af det aktuelle lovforslag fremgår det ikke, at udlændinge skal udvises, hvis de begår coronarelateret kriminalitet. Derfor stiller Nye Borgerlige det som et ændringsforslag, og vi håber, at ministeriet og ministeren vil være behjælpelige med at udarbejde et sådant ændringsforslag. Det skal selvfølgelig betyde udvisning både for betingede og ubetingede domme og uanset længden af den enkelte udlændings ophold her i landet. Det er vores generelle holdning, og det er det ikke mindst i en krisetid som den her.

Langt de fleste opfører sig heldigvis eksemplarisk i de her uger. Men der er desværre nogle, der udnytter situationen og misbruger vores tillid. Det er uacceptabelt, og derfor skal forbrydelser, der har baggrund i eller sammenhæng med coronaepidemien, straffes hårdere. Og udlændinge, der dømmes for disse kyniske forbrydelser,

skal naturligvis udvises. Vi bakker op om regeringens forslag, og jeg håber, at Folketinget vil stemme for vores ændringsforslag.

Tak for ordet.

Kl. 14:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, så tak til fru Pernille Vermund. Den næste ordfører er hr. Henrik Dahl fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:10

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet. Vi står jo midt i den situation, at vi skal håndtere en global pandemi. Det kræver en meget stor indsats, men det, der er på spil, er også utrolig vigtigt. Det er fuldstændig afgørende, at vores sundhedsvæsen kan holde til pandemien. For uden et velfungerende sundhedsvæsen, bliver den samlede folkesundhed her i Danmark drastisk forringet, og det er uacceptabelt.

Når der er nogen, der i den situation kan finde på at handle så dybt asocialt, som det er tilfældet, når man f.eks. stjæler håndsprit, der er tiltænkt en større kreds af mennesker, eller snyder ældre og sårbare mennesker i deres hjem eller svindler med midler, som et enigt Folketing har bevilget til at støtte erhvervslivet, så kræver det naturligvis en reaktion. Og jeg er nødt til at knytte en bemærkning til det, der er blevet sagt fra flere partier, f.eks. udtryk som, at man – i anførselstegn – negler et værnemiddel.

Det er en argumentation, jeg simpelt hen ikke forstår. Det værnemiddel, man negler, kan forhindre mange mennesker i at blive smittet med corona. Det svarer i mine øjne ikke til at hugge en eller anden tilfældig småting. For mig svarer det til at stjæle en af de redningskranse, der er ophængt rundtomkring på landets badestrande, altså det svarer til at stjæle noget, der kan redde andre menneskers liv. Det er mig ubegribeligt, at man kan tage let på det.

Jeg mener også, at forudsætningen for de ting, vi laver her i Folketinget, faktisk er, at mennesket har en fri vilje. Det er det, der er ideen: at lave love, som vi med hjælp af vores frie vilje kan overholde. Den frie vilje er jo den, der betyder, at vi ikke bare passivt har en evne til at skelne mellem godt og ondt, men at vi også har en aktiv evne til at handle i overensstemmelse med, hvad der er godt og ondt. Og jeg finder det *helt* ubegribeligt, at man kan bagatellisere at stjæle ting, der kan redde andre menneskers liv. Jeg synes, det er et meget underligt standpunkt.

Så L 157 er et rigtig godt og fornuftigt lovforslag, og det bakker vi selvfølgelig op om. Tak for ordet.

Kl. 14:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så den næste ordfører er Alternativets ordfører, hr. Torsten Gejl.

Kl. 14:13

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Det er klart, at i Alternativet fordømmer vi alle de kriminelle forhold, der er blevet nævnt her fra talerstolen i dag, altså hvor folk på forskellig måde udnytter coronakrisen til at begå kriminalitet for egen vinding osv. Der er ikke noget af det, der er i orden. Derfor vil vi også godt være med til at sende et signal med højere bødestrafte og slå fast, at det er en særlig slem situation i ly af den her krise at stjæle og bedrage eller misbruge det tilskud, man måtte få for at få sin virksomhed til at komme igennem krisen.

Der, hvor kæden hopper af for os, er, når vi begynder at indføre fængselsstraf for at stjæle håndsprit. Det synes vi er overkill; det synes vi er ude af proportioner. Og vi vil støtte de partier, som

foreslår ændringsforslag i den forbindelse, så man ændrer det til bødestraf. Og hvis det er sådan, at det ikke lykkes at få det igennem, vil vi overveje at stemme nej.

Kl. 14:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til Alternativets ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Og så har Sikandar Siddique bedt om ordet. Værsgo.

Kl. 14:14

(Privatist)

Sikandar Siddique (UFG):

Tak. På vegne af folketingsmedlemmerne Rasmus Nordqvist, Susanne Zimmer og Uffe Elbæk vil jeg meddele, at vi selvfølgelig synes, det er dybt, dybt forkasteligt, at man i en situation, hvor vi står over for en pandemi, hvor vi står over for en krise, som vi ikke har set i 100 år, ikke viser samfundssind, men f.eks. snyder med hjælpepakkerne, som vi har vedtaget enstemmigt, eller organiseret – eller for den sags skyld ikkeorganiseret – stjæler håndsprit. Det er dybt, dybt forkasteligt.

Men når vi har svært ved at støtte forslaget, som det foreligger lige nu, er det simpelt hen, fordi det, når vi både fra regeringens side og fra Folketingets side appellerer til, at borgerne viser samfundssind, så også bare er rigtig, rigtig vigtigt, at vi, selv om vi er presset, selv om vi har den her krise, også viser retsind. Og vi synes, det er superægerligt, at forslaget er en samlet pakke, for der er mange af tiltagene i forslaget, som vi sådan set er positive over for. Det er vigtigt, at vi sender et signal om, at man ikke skal udnytte krisen. Men omvendt synes vi også, at proportionerne måske ikke helt hænger sammen i forhold til de eksempler, der har været fremme, med fængselsstraf for at stjæle håndsprit.

Så jeg ser frem til det udvalgsarbejde, vi har lige om lidt, og jeg håber på, at vi kan lande en model, hvor det ikke er en samlet pakke, vi vedtager, men at der kan være nogle ændringsforslag, der gør, at f.eks. det med fængselsstraf for at stjæle håndsprit bliver taget ud af lovforslaget. Tusind tak for ordet.

Kl. 14:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så nu er det blevet justitsministerens tur til at få ordet.

Kl. 14:16

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tak for det. Og tak for de jo langt hen ad vejen meget enige og positive bemærkninger. Altså, der er ikke nogen, som ikke siger, at det her er en særlig situation, som vi er nødt til at forholde os særligt til, ved at vi alle sammen bliver bedt om at vise samfundssind, at vise solidaritet, at stå sammen om fællesskabet, at give køb på nogle af de frihedsrettigheder, vi ellers har, og mulighederne for at leve det liv, som vi gerne vil. Det er jo grundlæggende det, vi beder danskerne om i de her dage, og danskerne kvitterer ved at gøre det.

Danskerne kvitterer ved at gøre det, altså ved i helt udstrakt grad at overholde de påbud, de anbefalinger osv., som myndighederne kommer med. Så er der en lillebitte gruppe, som udnytter situationen – af ren egoisme, for egen vindings skyld, uden hensyn til fællesskabet – og som potentielt kaster os ud i misbrug af de hjælpepakker, man laver for at redde folk igennem krisen, for at hjælpe til at undgå arbejdsløshed, for at hjælpe til, at firmaer kan bestå og virksomheder kan overleve, altså som misbruger den tillid, de penge, det, som fællesskabet gør for at holde hånden under os alle sammen, eller som begår tricktyverier.

Selvfølgelig er det ikke ligegyldigt, om man klæder sig ud som sundhedspersonale eller vicevært, når man begår et tricktyveri. Det er ikke ligegyldigt, for man stjæler jo sundhedspersonalets legitimi-

tet, når man klæder sig ud som sundhedspersonale og begår tricktyveriet. Man stjæler jo af præcis det samfundssind, som vi har bedt om, når man gør det på den måde, ikke?

Selvfølgelig er det heller ikke ligegyldigt, at man stjæler begrænsede ressourcer – værnemidler eller håndsprit. Derfor vil jeg til det der med, om det er håndsprit eller en håndvægt, sige, at der er en verden til forskel. Vi mangler ikke håndvægte. Der er ingen, der bliver syge – i hvert fald ikke på den korte bane – hvis de ikke bruger håndvægte. Men vi mangler håndsprit, det er en begrænset ressource, og derfor skal vi selvfølgelig gøre det her. Jeg tror, det var Søren Søndergaard fra Enhedslisten, der sagde, at Enhedslisten støtter det her lovforslag, fordi vi står i en helt speciel situation. Det er jo det, der er sagen. Vi står i en helt speciel situation, hvor der er behov for at gøre noget særligt, og det er selvfølgelig også derfor, at der, som det ligger i lovforslaget, er forskel på, om man stjæler en flaske håndsprit i et supermarked – eller i Folketingssalen – eller om man stjæler den på et sygehus eller i en lægeklinik. Forskellen er jo den, at på hospitalet, på sygehuset er det stillet frem til at blive brugt til at beskytte personalet og patienterne. Der beskytter man dem, som er de svage. Der prøver vi at få vores sundhedsvæsen til at hænge sammen, til at stå distancen, i en situation, hvor vi er utrolig pressede, og hvor vi godt ved, at vi kan komme under et voldsomt pres, ved at der her er tale om en ekstremt begrænset ressource. Og derfor er det selvfølgelig meget, meget værre at stjæle en flaske håndsprit på et hospital, end det er at gøre det i et supermarked.

Derfor skal der selvfølgelig også være forskel på straffen, og derfor er det også sådan med det her lovforslag. For det kunne jo komme til at lyde, som om man får ubetinget fængsel for at stjæle en flaske håndsprit alle steder. Det er der jo ikke tale om; det er jo det, der er proportionaliteten i det. Forslaget er jo, at det får man, hvis man gør det på et hospital eller i en lægeklinik, hvor det er afgørende at have det til rådighed, men jo ikke, hvis man gør det i et supermarked. Der er jo ikke med forslaget lagt op til, at hvis man stjæler det i et supermarked, skal det koste ubetinget fængsel. Så derfor er den proportionalitet, som nogle efterlyste, jo bygget ind i forslaget.

Kl. 14:21

Det er den helt overordnede tegning, og lad mig så kommentere nogle af de i øvrigt rigtig gode indlæg, der har været. Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg godt kunne have ønsket, at vi kunne have været i bedre tid med det her. Jeg kunne godt have ønsket, at vi kunne have sendt det til jer tidligere. Jeg synes ikke, at Folketinget fortjener ikke at have ordentlig tid til at komme helt i bund med alle elementer i ethvert lovforslag, som vi måtte vedtage. Og det er såmænd ikke så meget for de ærede medlemmers skyld; det er jo, fordi det, vi vedtager, det, vi gør, får betydning for alle dem derude, for hele Danmark.

Derfor skal Folketinget selvfølgelig have ordentlige arbejdsvilkår. Jeg må også bare sige til jer, at det ikke er sådan, at vi har siddet og taget ekstra lange frokostpauser i ministeriet. Altså, der er virkelig blevet knoklet, og vi sendte det over, så snart vi kunne i dag. Og gudskelov har vi jo så en teknisk høring bagefter og – det synes jeg jo kompenserer en del for det – anden og tredje behandling tirsdag, og det vil sige, at i løbet af i morgen, fredag, og lørdag, søndag og mandag kan vi jo få lejlighed til at svare på alle de spørgsmål, der måtte være. Så kan vi få lejlighed til at rydde alle de uklarheder, der måtte være, af vejen, sådan at vi forhåbentlig kan blive enige om det, vi er uenige om, hvis vi er uenige – for jeg tror i virkeligheden ikke, vi er så uenige, når det kommer til stykket.

Dansk Folkeparti gjorde den bemærkning, at man gerne havde set, at Folketinget kunne hastebehandle forslaget helt færdigt i dag. Jeg tror, at givet erfaringen fra sidst og det, jeg lige har sagt, så er det fornuftigt, at vi har de her dage imellem, sådan at der er tid til en

proces, som vi kan føle os trygge ved. Det synes jeg til gengæld også godt at vi kan.

Lad mig så bare sige – æres den, der æres bør – at det faktisk var Venstre, der var de første til at råbe vagt i gevær. Det var i hvert fald Venstre, som var de første til at tænde advarselslamperne hos mig ved at sige: Her er der altså noget, som vi bliver nødt til at være ekstra opmærksomme på. Det skete lige her i slutningen af weekenden og deraf den tidsperiode, som vi har haft til at arbejde med det her forslag. Jeg synes i virkeligheden, at det er rigtigt, hvad fru Inger Støjberg sagde, nemlig at den her tid på mange måder er anstrengende, besværlig og alt muligt, men at den også kaster noget godt af sig. Den kaster måske det gode af sig, at Folketinget arbejder sammen på en anden måde.

Jeg tror – det her har jeg overhovedet ikke noget belæg for at sige, men på den anden side er jeg jo politiker, så det behøver jeg heller ikke at have – at hvis man målte på politikerleden nu, ville den være for nedadgående. Og det tror jeg den ville være, fordi vi i den her periode i sjælden grad har lagt kiv, strid, drillerier, ballade og alt det der, som vi ellers går og generer hinanden med, til side for i stedet at spørge: Skulle vi ikke prøve at leve op til det ansvar, som befolkningen har givet os? Det kan være, jeg tager fejl. Jeg håber, at der er nogle, der måler på det; man måler jo på alt muligt nu om dage. Men man kunne godt få den tanke, at befolkningens tillid til os stiger, efterhånden som vi begynder at opføre os som voksne mennesker. Det var en sidebemærkning.

Så er jeg i øvrigt også enig i Venstres bemærkning om, at når nu vi bevæger os lidt længere fremad og vejret bliver ved med at være godt og der måske er nogle, der kommer til at kede sig gevaldigt, så bør man også sikre sig, at vi har bedre muligheder for at håndtere optøjer – måtte de komme – end vi har. Det synes jeg er relevant.

Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti gjorde opmærksom på, at hæleri sandelig også bør være omfattet. Her beklager jeg igen, at Folketinget har haft forslaget til rådighed i så kort tid, som det har. Hæleri er omfattet – det er omfattet af § 290 – men lad os se på, om det er omfattet i tilstrækkelig grad.

Når SF's Karina Lorentzen Dehnhardt siger, at der bør være en klækkelig bøde, men ikke fængselsstraf, for det sundhedspersonale, som stjæler af håndspritten, så er det jo i virkeligheden det, der tegner til at blive den store uenighed om forslaget. Men måske kan man i virkeligheden også vende det om og sige, at vi jo er enige så langt, at det i hvert fald skal straffes hårdt, at vi er enige om, at det her er dadelværdigt, også selv om det er sundhedspersonale, der måtte gøre det – hvis de vel at mærke gør det forsætligt. Derfor er det jo et spørgsmål om, hvad det er for en straf, der er adækvat. Og jeg synes af de grunde, som jeg nævnte indledningsvis – for at beskytte personalet og patienterne mod, at man stjæler af fællesskabet – at det her er relevant at reagere med fængselsstraf.

Hvorfor er bestikkelse ikke omfattet af forslaget? blev der også spurgt om af fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Det synes jeg vi skal se på. Det er ikke omfattet, så det bliver vi nødt til at se på. Til gengæld er det her med forfalskning af produkter omfattet efter omstændighederne, for det kan være bedrageri. Så vi må jo bare se på, hvordan det kan håndteres.

De øvrige kommentarer ligger inden for samme områder som det, jeg har sagt, så jeg vil bare kvittere for opbakningen og for velviljen til at behandle det og håbe på, at man, når nu vi kommer til teknisk høring, og hvad der ellers måtte komme af muligheder for at stille spørgsmål, får svar på sine spørgsmål, så vi kan samles så bredt som muligt, også om det her forslag.

Kl. 14:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:27 afvejning af tilknytningen til hjemlandet, tilknytningen hertil osv., så det kan vi nok ikke skære os ud af – heller ikke i den her situation.

Kl. 14:30

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil sige tak til justitsministeren for en konstruktiv gennemgang af de bemærkninger, der har været. Det er klart, at med den korte periode, vi har haft til at kigge på det i, bliver der en del ændringsforslag – måske også nogle ændringsforslag, der kan vedtages. Det håber jeg også regeringen er med på, altså hvis det lykkes at samle flertal.

Noget, jeg godt lige vil spørge om, er i forhold til det med udvisning af udlændinge, som misbruger coronakrisen til kriminalitet, som går ud over andre mennesker. Der vil jeg høre, om ministeren er enig i, at det selvsagt også skal betyde udvisning af de pågældende, hvis det er, at de misbruger den her coronakrise til kriminalitet, som går ud over andre mennesker og muligheden for at kunne leve i fred og ro i Danmark lige nu.

Kl. 14:28

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:28

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Der sidder nogle her i salen, som kan reglerne om udvisning markant bedre, end jeg kan, og derfor er der jo lidt risiko for, at jeg snakker mig ind i noget, hvor jeg er på lidt tynd is, men så tilgiv mig for det alligevel. Som jeg forstår det, er den grundlæggende præmis for at kunne udvise folk, at vi selvfølgelig forfølger spørgsmålet, hvilket anklagemyndigheden skal gøre, men også at man kan idømmes ubetinget fængsel eller fængsel. Når vi hæver straffen, som vi gør her, vil vi jo automatisk bevæge os ind i et område, hvor anklagemyndigheden vil kunne nedlægge påstand om udvisning, og opdraget til anklagemyndigheden i øjeblikket er jo, at i alle de situationer, hvor det overhovedet er muligt at påstå udvisning, skal man påstå udvisning. Så med det her forslag vil der alt andet lige være flere, som vil kunne udvises, som jeg forstår det.

Kl. 14:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:29

Peter Skaarup (DF):

Tak for besvarelsen her. Jeg synes jo, at det set fra Dansk Folkepartis side er meget positivt, hvis der er flere, der bliver udvist, men jeg kunne godt tænke mig, om vi kunne komme det lidt nærmere, for det her er vigtigt, og tiden har også vist, at når vi laver lovgivning herinde, skal vi nogle gange skære det lidt ud i pap over for domstolene, hvordan det er, vi gerne vil have der bliver dømt ud fra den lovgivning, der er, så vi ikke skal til igen i Folketinget at se, at der er sager, hvor domstolene ikke rigtig følger de signaler, vi kommer med fra Christiansborg. Derfor vil jeg godt spørge justitsministeren, om man vil lave et ændringsforslag, der skærer ud i pap, at det selvfølgelig betyder udvisning, hvis man snyder andre mennesker, f.eks. i forbindelse med tricktyveri på grund af coronakrisen.

Kl. 14:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:29

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg er sikker på, vi kommer markant længere i det her i den tekniske gennemgang. Som jeg forstår det, er det sådan, at vi på grund af de internationale forpligtelser, vi har, ikke bare kan sige, at det automatisk medfører udvisning, men at man bliver nødt til at lave en

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste med en kort bemærkning er fru Pernille Vermund.

Kl. 14:30

Pernille Vermund (NB):

Tak for ordet. Jeg vil egentlig gerne følge op, hvor hr. Peter Skaarup sluttede, og spørge ind til ministerens politiske holdning til det her. Nu fik vi et meget juridisk svar, og jeg er helt med på, at regeringen har meget stor respekt for selv forældede internationale konventioner – men lad nu det ligge. Men hvad er ministerens politiske holdning til udlændinge, der dømmes for de her forbrydelser, som vi nu sidder her i fællesskab, faktisk hele Folketinget samlet, og siger er en ekstra skærpelse omstændighed bliver begået i forbindelse med den situation, vi står i nu, og at det er en kynisk og grov udnyttelse af danskernes tillid? Mener ministeren – politisk – at udlændinge skal udvises, hvis de begår de her forbrydelser og dømmes for dem?

Kl. 14:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:31

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Ja, ligesom jeg mener, at vi skal overholde vores internationale forpligtelser.

Kl. 14:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er der ikke flere, der har bedt om ordet, og derfor er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om ændring af lov om foranstaltninger mod smittesomme og andre overførbare sygdomme. (Yderligere foranstaltninger for at forebygge og inddæmme smitte med covid-19 m.v.).

Af sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke).

(Fremsættelse 26.03.2020).

Kl. 14:31

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Jeg skal bede alle sundhedsordførere om at komme i salen, og ligeledes må jeg bede retsordførerne om at forlade salen – og jeg takker for den forrige debat – sådan at vi kan åbne den næste debat.

Så er ordførerne klar.

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er fra Socialdemokratiet. Velkommen til hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 14:33

Kl. 14:36

(Ordfører)

Rasmus Horn Langhoff (S):

Tak for det. For 2 uger siden stod jeg her og talte for en hastebehandling af epidemiloven. Lovændringen gav sundheds- og ældreministeren mulighed for at gøre brug af en lang række værktøjer for at begrænse smittespredning i vores samfund. Det var et lovforslag, som fik bred opbakning fra et enigt Folketing, og det var jeg jo også dengang meget glad for. Siden da har myndighederne også sat en række nye tiltag i værk. Samtidig har vores sundheds- og omsorgspersonale ydet en helt enestående indsats i meget svære og usikre tider. Dem skal vi sende en stor tak til i disse dage.

De kommende dage og uger vil vi forhåbentlig se effekten af de tiltag, som der allerede er blevet sat i værk, så vi kan afbøde smitten og vores sundhedsvæsen kan følge med. Heldigvis opfører langt de fleste danskere sig ordentligt og retter sig efter myndighedernes anvisning, og de er i det hele taget gode til at passe på sig selv og på hinanden. De viser samfundssind, og de hjælper hinanden. Der er desværre også eksempler på det modsatte, selv om det jo heldigvis er de færreste, men der er situationer, hvor folk har samlet sig i for store grupper og ikke har holdt den nødvendige afstand og taget de nødvendige forbehold. Det er især nu her med det gode vejr og det, der er sket de seneste par uger, at det står klart, at vi også må kigge på udendørsarealer, for det hjælper jo ikke noget, at vi strammer op indenfor, hvis vi så i stedet får smitten udenfor. Derfor er vi i Socialdemokratiet også helt enige i, at sundheds- og ældreministeren bør have de nødvendige redskaber, så vi kan sætte aktivt og effektivt ind og få brudt alle smittetænderne – værktøjer, som bygger oven på dem, vi allerede har vedtaget.

Vi mener, at det er fornuftigt, at sundheds- og ældreministeren skal have mulighed for at lave regler for forsamlinger på mindre end 10 personer, at det er vigtigt, at vi har den mulighed, hvis det altså skulle vise sig at være nødvendigt at gøre brug af den mulighed. Vi mener også, det er fornuftigt, at loven også giver mulighed for, at det nuværende forbud mod adgang til offentlige bygninger som biblioteker og museer udvides til også at gælde udendørsarealer som offentlige idrætsanlæg, legepladser osv., altså steder, hvor der kan være smittefare. I forlængelse heraf er det også logisk, at lovforslaget lægger op til, at politiet kan forbyde personer at opholde sig på steder, hvor man har erfaring med, at mange mennesker samles. Vi har jo set eksempler rundt om i landet på, at der har været mennesker, der igen og igen har samlet sig de samme steder, og det har været meget uhensigtsmæssigt. Det vil altså både mindske smitterisikoen, og det vil lette politiets arbejde, hvis der er mulighed for, at politiet kan udstede et generelt forbud på udvalgte steder. På samme måde lægger forslaget op til, at ministeren ikke kun får mulighed for at regulere adgangen til erhvervsdrivendes lokaler, men også til erhvervsdrivendes udendørsarealer. Det er igen for at sikre, at de tiltag, vi laver indendørs, ikke udvandes af, at folk bare rykker udendørs.

Jeg vil holde mig til det foreløbig, og ellers vil jeg bare sige, at Socialdemokratiet naturligvis støtter forslaget, og jeg håber, at vi kan få bred opbakning fra et enigt Folketing fremadrettet også.

Kl. 14:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger til ordføreren, og således er den næste ordfører klar til at gå på talerstolen. Det er ordføreren for Venstre, og det er hr. Martin Geertsen. Velkommen.

(Ordfører)

Martin Geertsen (V):

Tak for det. Alle dele af Danmark er ramt af coronavirus. Epidemien har haft, har og vil fortsat have ganske alvorlige konsekvenser for stort set alle dele af det danske samfund. Pasningsordninger, skoler og uddannelsesinstitutioner er lukket ned. Mange er sendt hjem fra arbejde. Den kollektive trafik kører stort set mennesketom rundt. Mange virksomheder er trods hjælpepakker og andre gode initiativer fra Folketinget presset til det yderste, og der meldes om flere ledige dag for dag. Atter andre prøver at få hverdagen til at glide med video-konferencer, telefonmøder og andre utraditionelle metoder. Sundhedspersonalet i både regioner og kommuner knokler på en helt uhyggeligt svær baggrund for at få hverdagen til at hænge sammen for vores syge og svage medborgere. Vi skylder vores personale, som i disse dage nærmest står ansigt til ansigt med coronavirussen, en enorm taknemlighed for deres indsats. Uden dem tør jeg slet ikke tænke på hvor vi ville være.

Desværre kan vi ikke inden for en overskuelig fremtid se en ende på udfordringerne. Vi ved ikke, hvordan smitten vil udvikle sig. Tager den pludselig fart, eller flader kurven ud? Vi ved det simpelt hen ikke. Af gode grunde tør ingen løse grebet lige præcis i denne situation. Man skal bare kigge sydpå til Italien og Spanien for at se, hvor situationen kan udvikle sig hen, hvis vi ikke er overordentlig påpasselige lige nu – lige præcis nu. Vi er kun ca. 3 uger henne i en epidemi, som først forventes at toppe engang efter påske, og vi har altså endnu ikke tilstrækkelig med fast grund under fødderne til at vide, om de initiativer, som allerede er taget, vil virke og i hvilket omfang. Vi har alle sammen fået en række råd og krav fra myndighederne, som vi fortsat skal huske på i hverdagen. Der hviler et personligt ansvar på alle danskere for at efterleve dem. Vi skal udvise et helt ekstraordinært hensyn til andre. Andet kan man ganske enkelt ikke være bekendt.

Forrige torsdag vedtog vi en hastelov på sundhedsområdet, som var og er temmelig indgribende på flere planer. Det tilsluttede vi os i Venstre. Vi har nemlig den opfattelse, at det må være sådan, at i en helt ekstraordinær krisesituation er det myndighederne og regeringen, der skal have overblikket og har kapaciteten til at analysere de nyeste informationer. På den baggrund kommer regeringen så med sin indstilling til Folketinget om, hvad de bedst mulige tiltag er. Sådan har vi det i udgangspunktet stadig væk. Regeringen kommer med sin indstilling til Folketinget, og Folketinget må tilslutte sig i denne kritiske situation. En forudsætning er selvfølgelig, at vi løbende bliver orienteret tilstrækkeligt og kan følge med i de sundhedsfaglige vurderinger af de enkelte tiltag. Det gælder valget af teststrategi på nuværende tidspunkt, på tidligere tidspunkter og i fremtiden, og det gælder samarbejdet og tilliden mellem regering og myndigheder og meget andet.

Nu beder regeringen os så om at lægge stemmer til endnu et forslag, som potentielt vil være endnu mere indgribende. Det gælder bl.a. øgede beføjelser til at regulere forsamlinger og størrelsen på forsamlingerne, at regulere adgangen til offentlige institutioner, at politiet, hvis det er nødvendigt, får bedre muligheder for at forhindre menneskemængder i at samles på en måde, som vil udgøre smittefare, og at forhøje bødeniveauer ved overtrædelse af reglerne. Vi ser frem til at blive klogere på de bagvedliggende sundhedsmæssige overvejelser på de her forslag, og vi opfordrer samtidig regeringen til, at de øgede beføjelser, som dette lovforslag giver mulighed for at bringe i anvendelse, bliver taget i brug på sådan en måde, at de skaber maksimal klarhed for alle aktører i samfundet, herunder ikke mindst for de erhvervsdrivende, som nu kan risikere et påbud. Jeg tror, det handler om hurtigt at skabe klarhed for disse aktører.

Må jeg så ikke sige om den del af lovforslaget, som handler om den potentielle mulighed for at indskrænke almindelige menneskers

mulighed for at forsamles, at her tror jeg godt at ministeren og ministeriet kan forberede sig på, at vi har en lang række spørgsmål og kommentarer til selve afgrænsningen af, hvem der i givet fald må mødes med hvem. Umiddelbart ser det i bemærkningerne ud, som om selv meget nære relationer ved anvendelsen af denne lov kan være forhindret i at mødes. Kan f.eks. et kærestepar, som ikke bor sammen, og hvor den ene part har et barn, overhovedet mødes? Der er sikkert andre eksempler, og jeg synes, vi skylder at få det boret maksimalt ud.

Dernæst gælder de nye potentielle regler om størrelsen på forsamlinger af mennesker som udgangspunkt ikke i private hjem. Alligevel er der en kattelerm i forslaget, hvor politiet i ekstraordinære situationer kan gå ind i private hjem og opløse en forsamling af mennesker. Også her synes jeg, vi skylder hinanden og befolkningen at blive fuldstændig skarpe på, hvordan politiet kan det, og om vi dog ikke kan få lagt nogle kontrolmekanismer ind i sådan et forløb. Kunne det måske være en idé, at man her fik indføjet nogle passusser om en dommerkendelse?

I Venstre har vi som nævnt den helt grundlæggende opfattelse, at det er regeringen og myndighederne, der har overblikket, og når regeringen beder os i Venstre om at lægge stemmer til det, regeringen mener er nødvendigt for at bekæmpe coronasmitten, ser vi selvfølgelig positivt på det. Det kommer vi helt grundlæggende, trods de nævnte reservationer, selvfølgelig også til i denne sammenhæng.

Kl. 14:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger til ordføreren. Næste ordfører er fra Dansk Folkeparti, og det er fru Karina Adsbøl.

Kl. 14:42

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det, formand. Først og fremmest skal der lyde en stor tak til alle de medarbejdere og forskellige faggrupper, offentlige som private, der hver dag knokler, for at hjulene fortsat kan køre rundt. Og tak til alle de danskere, der udviser stor ansvarlighed og passer på hinanden og andre.

Det lovforslag her er et meget vidtgående lovforslag, som giver sundhedsministeren en række bemyndigelser, som ministeren kan iværksætte, såfremt det vurderes at være nødvendigt. Mange af disse bemyndigelser er meget vidtgående og noget, vi i Dansk Folkeparti aldrig ville stemme for, hvis vi havde stået i en normal situation. Men vi står i en mareridtslignende situation – en situation, jeg aldrig havde drømt om. Og det får mig til at tænke på mange af de film, jeg har set, hvor man kommer til en spøgelsesby, hvor alle mennesker er væk og alt er lukket ned. Det er meget alvorligt, når man går ind og lovgiver og indsnævrer borgernes rettigheder. Men det er også nødvendigt ifølge de oplysninger, vi har fået fra ministeriet, for at forebygge, at mange bliver syge på samme tid. Og hvis der sidder nogen derude og er i tvivl om, om situationen nu alligevel er så alvorlig, kan man jo kaste et blik på, hvad der sker i Spanien og i Italien.

Bemyndigelserne til ministeren omhandler, at der kan fastsættes regler om forbud mod forsamlinger m.v. De udvides fra i dag til også at omfatte større forsamlinger, arrangementer, begivenheder m.v. og til at omfatte muligheden for at fastsætte regler om forbud mod, at flere personer befinder sig på samme sted. Dermed vil der som den nedre grænse kunne fastsættes regler om forbud mod, at tre personer eller flere befinder sig på samme sted. Det forudsættes i den forbindelse, at personer fra samme husstand samt nærmeste pårørende ikke vil kunne omfattes af et sådant forbud.

Det foreslås endvidere, at muligheden for at regulere adgangen til offentlige institutioner m.v. udvides til også om nødvendigt at kunne

omfatte udendørs idrætsanlæg, legepladser og lignende faciliteter, der frembyder smittefare. Det foreslås desuden, at den gældende mulighed for at regulere lokaler, som erhvervsdrivende råder over, udvides til både at omfatte udendørsarealer og lokaler, som enhver fysisk eller juridisk person råder over. Det vil eksempelvis give mulighed for at regulere adgangen til forlystelsesparkers udendørsarealer eller museer m.v., som hverken er offentlige eller erhvervsdrivende. Det undrer Dansk Folkeparti, at man ikke har lukket for grænserne for asylansøgere. De kan stadig komme ind i landet, mens tyske borgere og andre ikke kan, kun i helt særlige situationer. Vi ønsker grænserne lukket for asylansøgere for at undgå yderligere smittefare.

Vi vil naturligvis også have en del spørgsmål i udvalgsbehandlingen, herunder også spørgsmål vedrørende campingpladserne, og vi vil også komme med ændringsforslag, og vi vil sammen med resten af udvalget arbejde sammen for, at man kan sikre de nødvendige tiltag, for at vi sammen kan passe på danskerne, herunder vores ældre, som risikerer at blive endnu mere isoleret, og hjemløse, som vi mener skal sikres hjælp og tag over hovedet, og vi vil gerne lave sociale hjælpepakker. Der kan også blive brug for yderligere kompensationsmuligheder for dem, der bliver ramt af dette lovforslag, såfremt ministeren gør brug af bemyndigelserne. Alle de bemyndigelser, ministeren får, skal stoppes med det samme, når der ikke længere er behov for det. Og det er ministerens ansvar, og ministeren må stå til ansvar for den her lovgivning.

Vi har også en række spørgsmål netop i forhold til boligen. Alttså, boligen er jo ukrænkelig. Men alligevel synes jeg, der er en kattelerm. Hvad med kirkelukninger? Og så står der også noget om brystundersøgelser. Så har jeg også et spørgsmål om, om vi har sikret alle de kompensationsmuligheder: Hvis nu ministeren vælger, at de her bemyndigelser skal i brug, er der så andet, man skal sikre der?

Det er bare så vigtigt netop med klar besked og klare regler, og at man ved, hvad man går ind til. Og det har vi bare set der er udfordringer med, og derfor vil jeg godt appellere til, at sundheds- og ældreministeren er tydelig i sine udmeldinger, også i forhold til vores ansatte, der arbejder i hjemmeplejen og andre steder, og sundhedspersonalet. Der er en række spørgsmål, Dansk Folkeparti vil følge op på i udvalgsbehandlingen, og vi må jo tage de nødvendige skridt for netop at undgå, at flere bliver smittet, også selv om det gør meget ondt og er meget grænseoverskridende. Det er jo nødvendigt, at vi står sammen og finder fælles løsninger.

Tak for ordet.

Kl. 14:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Den næste ordfører er fra Det Radikale Venstre, og det er hr. Stinus Lindgreen. Værsgo.

Kl. 14:48

(Ordfører)

Stinus Lindgreen (RV):

Mange tak. Det er jo, kun 2 uger siden vi stod her og vedtog en historisk vidtrækkende lov, der gav en række beføjelser til sundheds- og ældreministeren. Som jeg sagde dengang, var det en exceptionel lov, men det var også en exceptionel situation, vi stod i. Det er det fortsat. Vi står i en alvorlig situation, hvor vi er i første fase af en epidemi. Det er stadig for tidligt at sige, om de tiltag, vi allerede har taget, har haft den effekt, vi alle sammen håber på. Man kan bare kigge ud over landets grænser til eksempelvis Italien eller Spanien for at få vished om, at situationen meget hurtigt kan udvikle sig til det værre.

Det fremsatte lovforslag lægger op til at give yderligere beføjelser til sundheds- og ældreministeren, ligesom der lægges op til at justere loven på nogle områder, der var uklare. Det er fornuftigt at

udvide visse dele af de allerede vedtagne beføjelser, så man eksempelvis kan begrænse adgangen, ikke kun til hospitaler og plejehjem, men også til andre bosteder, hvor der er sundhedsfaglige argumenter for, at beboerne er særlig udsatte. De dele er det fornuftigt at få tilpasset. Men så er der også de langt mere vidtgående dele.

Med lovforslaget lægges der op til at kunne begrænse forsamlings yderligere. I dag er det som bekendt ikke tilladt at mødes mere end ti personer. Det antal ønsker man at kunne sænke yderligere. Man vil også gerne præventivt kunne forbyde ophold på bestemte områder, så man ikke længere kan sidde i parken eller på stranden, hvis regeringen beslutter det. Begge dele er meget vidtgående og griber voldsomt ind i hver enkelt borgers hverdag. Vi har i forvejen taget en række vidtgående skridt, som befolkningen bredt set bakker op om. Den tillid, som de viser os, skal vi gengælde.

Derfor er det helt afgørende, at nye restriktive tiltag er proportionale med den situation, vi står i, og at vi har et sundhedsfagligt belæg. Her er jeg fuldstændig på linje med min kollega fra Venstre. Er der f.eks. gode argumenter for, at det har en væsentlig effekt kun at tillade 10 borgere at samles i stedet for 15 – eller i stedet for 5? Hvordan får vi afvejning af den sundhedsfaglige anbefaling om, at det er godt at komme udenfor i frisk luft – med behørig afstand til andre mennesker naturligvis – i stedet for at sidde indenfor hele tiden, hvis man lukker adgangen til udendørs arealer? Det her er store, indgribende tiltag, man lægger op til, og derfor er det bydende nødvendigt, at vi kan få svar på en række spørgsmål i forhold til personlige rettigheder og de sundhedsfaglige argumenter.

Jeg accepterer fuldstændig, at disse beføjelser kun er muligheder, som ikke nødvendigvis bliver bragt i anvendelse. Ikke desto mindre er det også relevant at diskutere, om man kan opnå samme effekt med de allerede eksisterende værktøjer. Det her er en yderst alvorlig situation, vi står i, og vi skal tage det alvorligt ved at træffe de nødvendige foranstaltninger. Men det skal også være tiltag, der virker, og som ikke griber unødigt ind i vores personlige frihed. Vi har allerede gjort rigtig meget, og de næste skridt, vi tager, skal tages varsomt og velovervejet.

Tak for ordet.

Kl. 14:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den radikale ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører er fra SF, og det er fru Kirsten Normann Andersen. Værsgo.

Kl. 14:51

(Ordfører)

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Som andre allerede har sagt, er det, kun 14 dage siden vi stod her sidst og aftalte den første epidemilov. Nu står vi her så igen med den anden epidemilov, og jeg vil også gerne allerførst sige tusind tak til de mange ansatte, som har stået i fronten de sidste 14 dage, og tak til de mange borgere, som har taget så godt imod de tiltag, som vi har sat i gang.

Vi skal holde ud lidt endnu, og vi skal have alle med. Det er for tidligt at sige noget sikkert om, hvorvidt de mange tiltag er med til at forebygge den voldsomme stigning i antallet af smittede, som vi netop har set i Sydeuropa. Men som dagene går er der grund til forsigtig optimisme. Nu er det vigtigt at holde ud lidt endnu, og det er vigtigt, at vi får de sidste med. Det er imponerende at opleve den store opbakning til vores fælles kamp mod corona. Jeg modtager f.eks. også mange henvendelser fra borgere, som gør opmærksom på de områder, som er blevet glemt, eller områder, som loven ikke lige kan regulere i forhold til uhensigtsmæssig adfærd.

Men reguleringen af tiltag, som skal skærme os mod smitte, er også lidt af en balancegang: For lidt regulering kan være fatal, og for meget regulering, ja, det giver jo bare ikke mening. Jeg vil gerne

rose regeringen for den åbne dialog med partierne og de respektive ordførere i den her proces.

Der er dog også et forbehold, som jeg gerne vil sikre mig gør sig gældende i forhold til eventuelle nye tiltag, som måtte vise sig nødvendige. Det gælder både drøftelserne med partilederne, ligesom de nye tiltag i epidemiloven fortsat skal drøftes med følgegruppen, sådan som det blev aftalt med den første epidemilov. Og i SF vil vi naturligvis også sikre os, at der også i forhold til den her lov er en tydelig solnedgangsklausul. De nye forslag til epidemiloven giver lidt flere redskaber i værktøjsskassen, så reglerne også kommer til at omfatte forsamlings på under ti personer, herunder forsamlings ved udendørsanlæg eller pladser, sådan som man også har gjort det i en række andre europæiske lande. Ingen kender udviklingen og situationen om en uge, men det giver mening, at muligheden for yderligere nedlukning er til stede, hvis der måtte blive brug for den.

I den tidligere vedtagne epidemilov er der givet mulighed for at påbyde restriktioner på besøg på eksempelvis plejehjem og sygehuse med henblik på at undgå smittespredning hos de mest sårbare borgere. Den mulighed ønskes også for øvrige institutioner, hvor man ønsker at forebygge smittespredning til udsatte borgere, f.eks. på bosteder. Det er virkelig vigtigt for SF, at vi giver mulighed for individuelle løsninger i forhold til besøgsrestriktioner. Det skal være muligt at besøge syge og/eller døende pårørende, ligesom det skal være muligt at besøge børn, som bor på institutioner. I det hele taget er det vigtigt, at man kan indgå individuelle aftaler, som i videst muligt omfang kompenserer for den ensomhed, som desværre også følger med besøgsrestriktionerne. Det er et særligt opmærksomhedspunkt for os i lovbehandlingen. Og i den forbindelse vil jeg også gerne henlede opmærksomheden på et andet forslag, som vi allerede er kommet med, nemlig at man også kunne organisere arbejdet, så færre ansatte er i kontakt med de svageste borgere. På den måde kan vi også skærme mod smitte. Jeg kan se, at Sundhedsstyrelsen deler nogle af de her overvejelser, og det glæder mig.

Jeg glæder mig også over, at regeringen har medtaget de mest sårbare borgere i den seneste teststrategi, fordi det er bedre at isolere de få syge end at isolere mange i meget lang tid, og i den forbindelse også en særlig opmærksomhed på, at når kommunerne eventuelt skal modtage smittede borgere, som har brug for pleje og behandling, så skal de også isoleres i egnede bygninger. Forslaget om borgernes klageadgang skal præciseres i det her forslag. De mange tiltag, som kan tages i anvendelse i den her tid, giver mening, men det skal være tydeligt for borgerne, at der er klagemuligheder, når og hvis man føler sine rettigheder krænkede. Og endelig er det vigtigt for SF, at regeringen fortsat har en høj grad af inddragelse af Folketingets partier forud for eventuelle nye sanktioner, som skal hjælpe os igennem coronakrisen. Vi vil søge at få besvaret og afklaret spørgsmål i udvalgsbehandlingen, som vi har lidt bedre tid til den her gang end sidst. Og vi skal gøre det nødvendige, både for borgerne, men også for de mange ansatte i forreste gelede, som trækker læsset lige nu.

Tak for det, og tak for ordet.

Kl. 14:56

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til SF's ordfører. Der er ikke noget ønske om korte bemærkninger. Den næste ordfører er fra Enhedslisten, og det er hr. Jakob Sølvhøj. Velkommen.

Kl. 14:56

(Ordfører)

Jakob Sølvhøj (EL):

Tak for det. Jeg vil i lighed med en række af de tidligere ordførere godt benytte anledningen til endnu en gang at sige tak for den indsats, der ydes af vores dedikerede og kompetente personale ude i sundhedssektoren. I gør en fantastisk indsats for at sikre den kæmpe omstilling af vores sundheds- og plejesektor, der gør os i stand

til at modtage og behandle det stigende antal behandlingskrævende patienter, vi også må imødesee de kommende uger. Vi skal prise os lykkelige for, at vi har et velfungerende offentligt finansieret sundhedsvæsen, hvor sundhedsfagligheden er i højsædet. Det skal vi huske at værdsætte, også når vi er på den anden side af krisen. Vi skal gøre vores yderste for at sikre, at der er tilstrækkelig kapacitet i vores sundhedsvæsen til at behandle de borgere, der har brug for behandling. Det skylder vi patienterne, det skylder vi de pårørende, det skylder vi personalet. Derfor skal vi også gøre alt, hvad vi kan, for at begrænse smittens udbredelse især for at beskytte vores mest sårbare og udsatte borgere, for hvem sygdommen kan blive fatal.

Vi ved, at noget af det, der virker allerbedst – desværre – er begrænsningerne af vores sociale kontakt, for alle kan potentielt være bærere af smitten uden at være klar over det. Vi er efter Enhedslistens opfattelse allerede gået meget langt i forhold til at begrænse forsamlingsfriheden. Det ser heldigvis ud til at have en positiv effekt på begrænsningen af smitteudbredelsen, og det er mit indtryk, at der generelt udvises en utrolig stor ansvarlighed. Borgerne er helt klar over, at der skal passes på vores fælles sundhed.

Men vi ved også, at det endnu er uklart, hvordan epidemien vil udvikle sig i de kommende dage og uger. Vi ser uhyggelige konsekvenser i Italien og i Spanien, og vi kan se en stærkt bekymrende udvikling i Frankrig, i Tyskland og i andre lande. Derfor vil vi fra Enhedslistens side ikke afvise, at det kan være nødvendigt at gribe ind med yderligere tiltag, yderligere begrænsninger. Derfor er vi også positivt indstillet over for regeringens forslag. Vi vil blot understrege, at det for os er helt afgørende, at der er proportionalitet i indgrebene. Vi skal passe på vores fælles sundhed, men vi skal også passe på vores fælles frihedsrettigheder og vores retssikkerhed. Derfor er det af stor betydning for Enhedslisten, at lovgivningen her, ligesom den hastelovgivning, der allerede er vedtaget, er omfattet af en solnedgangsklausul; at der er indarbejdet en revisionsbestemmelse, så vi skal se på loven igen til november; og at der er en politisk følgegruppe, sådan at de tiltag, som regeringen finder det nødvendigt at udøve, finder sted i en tæt dialog med Folketingets partier.

Det er også afgørende for os, at borgerne ikke afskæres eller i urimelig grad begrænses fra at klage over myndighedsafgørelser. Det er et helt grundlæggende princip i et retssamfund, at borgerne skal have adgang til at klage over afgørelser, og det må vi under ingen omstændigheder gå på kompromis med. Jeg ved, at vores sundhedsordfører, der desværre ikke kan være til stede i dag, har fremhævet det i de forhandlinger, der foreløbig har været om lovforslaget, og vi har også bebudet, at vi vil fremsætte et ændringsforslag til loven, der understreger borgernes klageadgang.

I Enhedslisten vil vi i det udvalgsarbejde, der nu skal finde sted, og efterfølgende i den politiske følgegruppe, arbejde for, at vi fastholder en proportionalitet mellem indgrebenes omfang og problemets størrelse. Det er fuldstændig klart for enhver, at vi står i en helt usædvanlig og alvorlig situation, som udvikler sig fra time til time. Derfor skal vi kunne lave endnu mere vidtgående indgreb, end vi hidtil har set, og sådan som det foreslås her. Men det er afgørende for os, at det ikke bliver på bekostning af frihedsrettighederne.

Kl. 15:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke noget ønske om korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører er fra Det Konservative Folkeparti, og det er hr. Per Larsen.

Kl. 15:01

(Ordfører)

Per Larsen (KF):

Tak for det. Jeg vil indledningsvis gerne slå fast, at grunden til, at vi vedtog særloven om covid-19-tiltagene forrige torsdag, jo er den, at vi er i den værste krise, de fleste af os nogen sinde har oplevet. Vi er

i en situation, hvor sundhedsvæsenet risikerer at bryde fuldstændig sammen. Vi behøver bare at vende blikket mod Sydeuropa for at se, hvor galt det kan gå. I Italien nøjes man jo ikke med at køre de døde væk i rustvogne, men man fragter jo simpelt hen i hundrevis af døde i kortere af lastvogne. Og i Spanien opgav man helt et plejehjem og lod de døde blive liggende tilbage i deres senge.

Vores danske sundhedsvæsen er presset rigeligt i forvejen, og vi har ikke en masse ekstra kapacitet, som kan klare en omfattende pandemi med titusindvis af alvorligt syge, og hvor måske også læger og sygeplejersker og andet sundhedspersonale er smittede og sendt hjem. Derfor gav vi også regeringen vide rammer for, hvad der kan iværksættes for at bremse smittespredningen. Tænk, at et enigt Folketing har givet regeringen bemyndigelse til at tvangsvaccinere og tvangsbehandle landets borgere, hvis det bliver nødvendigt, at vi har lukket landet ned, sendt skolebørnene hjem, lukket butikkerne og begrænset befolkningens adgang til at samles. Det er meget, meget vidtgående indgreb, som vi jo under normale omstændigheder aldrig nogen sinde ville støtte. Men her er det altså en speciel situation, og et enigt Folketing har taget situationen alvorligt og tager ansvaret. Og godt for det.

Vi støtter også som udgangspunkt de nye beføjelser, som regeringen beder om, men jeg vil selvfølgelig gerne slå fast, at vi ikke vil være med til at forringe borgernes mulighed for at klage over myndighedernes afgørelser. Vi vil heller ikke være med til at sætte disse vidtrækkende tiltag i gang – her tænker jeg meget på at reducere antallet af forsamlende til mindre end tre – medmindre der er en klar begrundelse. Der skal være en klar indikation af, at den lagte strategi ikke slår til, og at de tiltag, vi har iværksat, ikke virker efter hensigten.

Jeg ser selvfølgelig frem til både udvalgsbehandlingen og anden behandlingen, som vi jo skal have på tirsdag. For vi har jo heldigvis den her gang lidt mere tid at gøre godt med. Vi kommer også til at bede om en teknisk gennemgang for at få helt fast grund under fødderne inden tredjebehandlingen. Og så vil jeg også gerne slå fast, at tiltagene jo heldigvis forsvinder og ophæves igen senest den 1. marts 2021. Og forhåbentlig bliver der mulighed for at ophæve dem og afskaffe dem tidligere, hvis vi får styr på coronasituationen.

Som sagt støtter vi som udgangspunkt tiltagene, så vi hurtigt kan få coronasituationen under kontrol, og så vi kan få vores normale tilværelse igen og få Danmark lukket op. Det glæder jeg mig utrolig meget til. Tak for ordet.

Kl. 15:04

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke ønske om korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Nye Borgerlige, og det er hr. Lars Boje Mathiesen. Velkommen.

Kl. 15:04

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Vi står i en sundhedsmæssig vanskelig situation. Man har fra Folketingets side truffet beslutninger, som indskrænker folks liv betragteligt derude, og som har store, uoverskuelige konsekvenser for mange erhvervsdrivende. Når regeringen har bedt os i Folketinget om opbakning, har et samlet Folketing støttet op, også selv om det gik længere, end hvad mange ønsker for vores samfund. Hvorfor? Fordi vi fik at vide, at der var et sundhedsfagligt nødvendighedsargument, som kunne retfærdiggøre den handling. Det var svære, men i situationen nødvendige beslutninger.

Derfor er den lovgivning, som regeringen nu ønsker at hastebehandle på en række områder, også grundlæggende anderledes. Nu handler det mest om tiltag, som regeringen muligvis ønsker at tage, skridt, de muligvis vil tage, men hvor der ikke for nuværende er en klar sundhedsfaglig nødvendighed, som man kan basere forslaget

på, og det ændrer situationen. For vi skal være yderst varsomme med blindt at give grundlæggende rettigheder væk fra borgerne og flytte magt væk fra Folketinget over til staten. Og tag ikke fejl: Det her lovforslag er yderst vidtgående. Lad mig nævne fire konkrete eksempler.

1) Borgerne kan potentielt miste retten til at kunne være sammen med mere end to personer i deres eget private hjem, medmindre det er nærmeste pårørende. Det betyder reelt, at bedsteforældre ikke længere kan være sammen med deres børnebørn – det kan også gælde fætre, tanter, onkler – og det kan betyde, at naboer ikke længere kan passe hinandens børn. Man forsøger dog at neddrosle det ved at sige, at det vil man ikke som udgangspunkt, men at det kan blive nødvendigt.

2) Politiet får nu ret til at kunne stoppe borgerne på gaden, hvis de går mere end to sammen på gaden, og afkræve dem svar på, hvem de er, og også hvad deres relation er til dem, de går sammen med. For man må godt gå med nærmeste pårørende, men ikke med andre. Igen siger man, at det ikke er sikkert, det bliver nødvendigt. Men det er reelt set, hvad man her giver staten beføjelser til.

3) Man giver politiet ret til at forhindre adgang til områder med forretninger. Det er vel reelt set, at man lukker de her forretninger, men man giver dem ikke, ligesom virksomheder, et påbud, og så undgår man hermed belejlighedsvis at skulle give dem erstatning. Det kan være campingpladser, og det kan også være butikker.

4) Nu ønsker man at give staten ret til at kunne bestemme, om man kan klage over beslutninger, således at man fremover kun har mulighed for at anlægge sager ved domstolene. Det er altså en markant svækkelse af borgernes retsstilling.

Tilbage står så, hvad det er, der kan retfærdiggøre, at man bliver nødt til at hastebehandle det her og give staten så massive beføjelser og lave yderst vidtgående grundlæggende indskrænkninger af borgernes rettigheder, når det nu ikke er under sundhedsfaglig dokumentation; og det ved vi, for Sundhedsstyrelsen har svaret på det. Svaret er, at man måske får brug for det på et tidspunkt. Sandheden er jo, at man har problemer med nogle enkelte grupper i det danske samfund. Langt størstedelen opfører sig ordentligt; det siger Rigspolitiet. Men vi har problemer med nogle enkelte grupper i befolkningen, og vi har problemer med nogle enkelte foreninger, som heller ikke vil opføre sig ordentligt.

Men det kan altså ikke være på grund af nogle indvandrerdrænger og nogle vandpibeklubber, at man skal indskrænke danskernes grundlæggende frihedsrettigheder og borgerrettigheder så markant, som man lægger op til her. Det kan man virkelig ikke mene. Der er folk derude, som er syge i de her dage. Der er folk, som er blevet arbejdsløse. Der er borgere, som lige nu står til at miste deres forretning og deres livsværk. Og nu vil vi så fratage dem yderligere og gøre deres situation endnu værre, både for borgere og erhvervsliv, fordi man bøvl med nogle indvandrerdrængergrupper og ikke kan adressere det problem.

Derfor foreslår vi, at vi førstebehandler lovforslaget, og vi kan også udvalgsbehandle det de kommende dage, men så lader det ligge, indtil regeringen har redegjort grundigt og overbevisende for, hvorfor det her skal træde i kraft nu, hvorfor der er behov for det her og nu, af sundhedsmæssige årsager og ikke, fordi man har problemer med nogle enkelte grupper af unge drenge, der bliver ved med at forsamle sig. Og hvis det skulle blive nødvendigt at tage de tiltag, som det ikke er på nuværende tidspunkt, kan vi jo tredjebehandles lovforslaget, og hvis der til den tid er problemer med de tre søgnedage, må man tage den del ud af forslaget. Men indtil der ligger en overbevisende argumentation for, at vi bliver nødt til at handle på det her nu, burde magten forblive hos Folketinget, og rettighederne burde forblive hos folket.

Derfor vil vi ikke på nuværende tidspunkt tage stilling til, hvordan vi forholder os til selve forslaget, men vi vil se frem til den

kommende udvalgsbehandling af det og se, hvad der sker der, inden vi tager endeligt stilling.

Kl. 15:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ønsker om en række korte bemærkninger til ordføreren. Først er det til fru Kirsten Normann Andersen, SF. Værsgo.

Kl. 15:10

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Jeg kan en gang imellem godt blive i tvivl om, om det faktisk er de samme lovforslag, vi – ordføreren og jeg – behandler. For med det sidste lovforslag, hvor vi vedtog en epidemilov, vedtog vi en række hjemler til ministerier, som i øvrigt i god dialog med partiledere og med følgegrupper og andre kan træffe nogle beslutninger og nogle foranstaltninger, i takt med at der bliver behov for det, hvilket jo i øvrigt kræver et antal dage, jævnfør den her lovgivning. Nøjagtig det samme gør sig gældende her. Hvordan kan ordføreren få sig selv til at stå på talerstolen og sige, at man med den her lov giver regeringen beføjelser til noget som helst andet, noget som helst fastsat? Vi giver en hjemmel, ligesom vi gjorde med det forrige, og dermed også en mulighed for, at regeringen kan træffe de nødvendige foranstaltninger. Men der står intet i den her lov om, præcis hvad det ville være. Vil ordføreren være venlig at bekræfte det?

Kl. 15:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:11

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg tror, vi har læst det samme lovforslag. Vi lægger vægt på, at der her ikke bliver givet en sundhedsfaglig argumentation om, at det er nødvendigt at gøre de her ting. Sundhedsstyrelsen understreger i den forbindelse, at der ikke ud fra en sundhedsfaglig dokumentation kan fastsættes en øvre grænse for et bestemt antal deltagere i en forsamling. Da vi behandlede det sidste forslag, var der en sundhedsfaglig argumentation for, hvorfor vi skulle gøre, som vi gjorde. Så var der dele af det sidste forslag, som vi heller ikke var enige i i Nye Borgerlige, og det var også derfor, vi prøvede på at få det skilt ad, men det ville man ikke gøre i Folketingssalen. Det kan også være, at det er nødvendigt at tage de her tiltag, det afviser vi ikke, men indtil det bliver nødvendigt – hvor regeringen nu siger, at det ikke er nødvendigt at tage dem endnu, det er bare rart at have i værktøjskassen – så skal magten til at få det her til at træde i kraft ligge hos Folketinget, og rettighederne skal forblive hos befolkningen, indtil der er behov for at lave ændringer på det.

Kl. 15:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 15:12

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg skal bare høre, om ordføreren er enig i, at det, vi giver mulighed for med den her lovgivning, er en hjemmel til, at man kan træffe beslutninger om f.eks. at ændre antallet af mennesker, der skal mødes, i øvrigt ligesom de har gjort det i rigtig mange andre lande, hvor situationen ser meget mere alvorlig ud, end den heldigvis gør for os i Danmark lige nu. Men andre steder har man været nødt til at skulle lave begrænsninger, og nogle steder har man ovenikøbet bedt folk om at blive helt hjemme.

Er ordføreren enig i, at der intet er i den her i lovgivning, der fastsætter, hvad der skal ske, men at vi giver en hjemmel til at gøre

det, hvis der bliver behov for det, hvilket jo faktisk er en mulighed, for kurven for smitte stiger stadig væk?

Kl. 15:13

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 15:13

Lars Boje Mathiesen (NB):

Der, hvor forskellen er på SF og Nye Borgerlige, er, at den hjemmel og det ansvar mener vi skal ligge hos Folketinget. Hvis Folketinget mener, det er nødvendigt for at træffe de her beslutninger, så er det det. Og vi har vist indtil videre – ikke kun fra Nye Borgerliges side, men samlet set som et Folketing – at det ansvar tager vi på os. Så hvis regeringen kommer og siger, at der er brug for de her tiltag nu, så vil vi forholde os til dem. Men det, vi får at vide, er, at regeringen siger, at der ikke er brug for dem nu, men måske engang ude i fremtiden. Og der vægter vi altså borgernes rettigheder sådan, at man ikke skal fjerne nogen af dem, uden at der er strengt, strengt nødvendige sundhedsfaglige argumenter for det.

Kl. 15:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste spørger er hr. Rasmus Horn Langhoff, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 15:14

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg bliver virkelig ærgerlig, når jeg hører ordførertalen fra Nye Borgerlige. Jeg synes, hele styrken i den her indsats, der har været, netop har været, at vi har fundet hinanden, og at vi har lavet noget, som vi alle sammen kunne se hinanden i. Så jeg vil bare virkelig appellere til, at Nye Borgerlige lige giver det her en chance mere og ikke får dårlige nerver og smutter fra det her. For vi har brug for alle gode kræfter.

Jeg ved snart ikke, hvor jeg skal begynde, men der bliver med de påstande og det, som kommer fra ordføreren, hr. Lars Boje Mathiesen, sagt så mange ting, som jeg simpelt hen ikke kan genkende, som jeg simpelt hen ikke kan se sandheden i, og jeg vil appellere til, at vi sammen i udvalgsbehandlingen får prøvet det efter for at se, hvor meget sandhed der er i de bekymringer, og at vi så efterfølgende prøver at se, om vi ikke vi kan finde hinanden igen. Det vil vi stå meget stærkere ved. Så det er bare en appel herfra. Jeg har ikke flere kommentarer.

Kl. 15:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:15

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nye Borgerlige har været klare i vores støtte til de tiltag, der har været. Nu rejser vi så en lang række problematikker, fordi vi synes, at der nu bliver fremlagt en lovgivning, hvor man på den ene side siger, at der ikke er behov for den lige nu, men man gerne vil have mulighederne for at kunne gøre det, i lighed med andre partier, som også gerne vil have en afklaring på, om der rent faktisk er sket en ændring, så vi har brug for de her ting. Jeg ser da frem til, at vi gennemgår de her ting, for jeg vil da gerne have en afklaring på, om en bedsteforælder kan være sammen med børnene, og også når det drejer sig om politiet. For som det står nu, kan politiet netop godt gå hen og spørge: Hvad er relationen? Det er jo de ting, som man lægger op til her, og hvis det ikke er det, så må vi skrive det ind i lovforslaget. For hvis der er tre mennesker, som ikke må gå på gaden, på grund af at de ikke har nære relationer, så skal vi være

klare omkring det, og det står ikke klart, som det står lige nu og her. Og det er jo ikke kun Nye Borgerlige, men også andre partier, som har rejst nogle problematikker i forhold til det, som det står her.

Kl. 15:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren fra Nye Borgerlige. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Liberal Alliance, og det er hr. Henrik Dahl. Velkommen.

Kl. 15:16

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet. Som flere ordførere allerede har sagt, lægger vi med det her lovforslag, L 158, op til at ændre den lov, som vi med lovforslag L 133 vedtog den 12. marts. Og nu vil jeg godt sige noget, som jeg har sagt før, for jeg synes, det er vigtigt at få det ført til protokols i den her forhandling.

Jeg hørte ikke én politiker fra noget parti omtale epidemiloven under valgkampen sidste år – ikke én. Jeg ved ikke, hvor mange møder jeg deltog i fra den 7. maj til den 5. juni, men der var ikke nogen ved nogen af de møder, jeg var til, som sagde: Det, Danmark har brug for, er en ændring af epidemiloven. Og hvis jeg skal være helt ærlig, så ved jeg faktisk heller ikke, hvor mange af kandidaterne der overhovedet kendte til eksistensen af epidemiloven på det her tidspunkt.

Når vi så alligevel reviderede epidemiloven, var det, fordi der var opstået en situation, der kunne kompromittere hele vores sundhedsvæsen, og det er det, kampen handler om. Jeg er glad for, at der er nogle ordførere, der har sagt, at det her selvfølgelig også handler om overdødeligheden ved covid-19, men det handler om vores sundhedsvæsen. Det er det, der berettiger de skridt, vi tager.

Hvis vores sundhedsvæsen kollapse, sådan som prognoserne lige nu siger at New York Citys sundhedsvæsen vil hen over weekenden, så forringer det sundheden for alle. Det bliver mere risikabelt at skulle have et akut kejsersnit eller en akut blindtarmsoperation, end det plejer. Det bliver mere risikabelt at blive akut indlagt med, hvad det end måtte være. Det bliver mere risikabelt at have kræft eller hjerte-kar-sygdomme. Det bliver mere risikabelt at være kroniker. Og hvis rigtig mange af vores læger og sygeplejersker bliver syge eller måske ligefrem dør, så bliver de svære at erstatte, fordi situationen er den samme ude i Europa. Det er det, vi i sidste instans kæmper for; det er det, der hedder almenvellet – det er det, der står på spil.

Vi kan pr. dags dato ikke sige noget om, hvor den her covid-19-epidemi vil ende. Jeg er ikke fagmand, men jeg kan regne, og jeg kan sige det her: Hvis hospitalsindlæggelserne i Danmark siden de første indlæggelser var vokset med 20 pct. om dagen, altså det vil sige, hvis der i 2 uger hver dag havde været en vækst med potenser af 1,2 – altså 1,2 i første potens, 1,2 i anden potens, 1,2 i tredje potens osv. – frem til i dag, så ville de faktiske indlæggelser stadig ligge over det niveau. Så det korte af det lange er: Juryen er stadig ude, som man siger i de engelsktalende lande; vi ved ikke, hvad der kommer til at ske.

Derfor kan vi helt generelt støtte revisionen af epidemiloven. Der er nogle af ændringerne, som giver mulighed for at iværksætte tiltag, som ligner dem, man har iværksat i Tyskland. Der har vi det på samme måde som en række andre partier, og vi ønsker at bemærke: Det er vigtigt, at den slags ændringer er godt gennemarbejdede, proportionale og velbegrundede – der kan vi sagtens finde hinanden. Vi får sidestillet nogle ensartede aktiviteter, som vi skulle have sidestillet, men som vi i skyndingen ikke fik gjort, og vi får ændret klageadgangen.

På ét punkt synes vi virkelig, at lovforslaget er for vidtgående. Det er for vidtgående, at politiet kan bevæge sig ind i private boliger

uden dommerkendelse, hvis man skønner, at der populært sagt bliver holdt abefest på en måde, der reelt er en omgåelse af de regler, der lukker almindelige forlystelsesetablissemeter. Så vi vil foreslå, at vi ser på L 133, altså dengang vi behandlede det. Der var et forslag om at droppe nogle dommerkendelser; der var en diskussion om at få de her dommerkendelser ind igen. De kom ind igen, vi fandt hinanden, og nu skal man altså have en dommerkendelse for at bevæge sig ind i private menneskers hjem. Det kunne vi godt tænke os også kom ind her – jeg tror, vi kan finde hinanden. Vi må se på det i løbet af lovbehandlingen, men hvis vi kan få den tidsel luget ud, har vi en positiv holdning til lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 15:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren for Liberal Alliance. Den næste ordfører kommer fra Alternativet, og det er hr. Torsten Gejl. Værsgo.

Kl. 15:22

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Mange tak. Vi udvider nu indsatsen mod spredningen af coronavirus ganske betragteligt. Og jeg må sige, at hvis jeg havde læst det her lovforslag for 2 måneder siden, havde jeg troet, at det var løgn – jeg havde simpelt hen troet, at det var et mareridt. Men hvis jeg for 2 måneder siden i tv havde set nogle af de billeder, jeg nu ser fra Italien, ville jeg også have troet, at det var løgn.

Så det er jo klart, at det, vi gør nu, er at adressere en fuldstændig katastrofal og kaotisk situation med nogle fuldstændig vidtgående lovforslag, som vi ikke havde troet det var muligt at vi skulle stå her og behandle. Jeg synes, det er godt beskrevet af de foregående ordførere, hvad det her lovforslag handler om. Der har også været stillet mange gode spørgsmål. Dem skal jeg ikke gentage, men vi vil læse svarene på dem rigtig, rigtig grundigt, når de kommer. For selv om vi naturligvis regner med at stemme for det her forslag, vil vi også gerne være med til at gøre det helt skarpt, så vi f.eks. kompromitterer de personlige frihedsrettigheder mindst muligt.

Men Alternativet kommer til at støtte det her lovforslag.

Kl. 15:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ingen ønsker om korte bemærkninger til ordføreren. Så har privatist hr. Sikandar Siddique bedt om ordet. Velkommen.

Kl. 15:23

(Privatist)

Sikandar Siddique (UFG):

Tak. Vi har som Folketing og som regering stået sammen, siden krisen brød ud, og jeg tror ikke kun, det hjælper på at bekæmpe coronakrisen, men det har også hjulpet på at bekæmpe politikerlede. Jeg er sikker på, at det har gjort indtryk og har forbedret forholdet mellem politikere og borgere.

Det er vigtigt, at vi står sammen i den her krisesituation, men det er i høj grad også vigtigt, at vi agerer demokratisk vagthund – at vi som folketingsmedlemmer sørger for parlamentarisk kontrol netop i en situation, hvor vi hastebehandler lovgivning, og hvor det kører så stærkt.

På vegne af folketingsmedlemmerne Rasmus Nordqvist, Uffe Elbæk og Susanne Zimmer kan jeg meddele, at vi som udgangspunkt er kritiske over for de begrænsninger og indskrænkninger, der kommer af vores basale frihedsrettigheder med forslaget. Dermed ikke sagt, at vi nødvendigvis stemmer det ned, men vi ser frem til udvalgsbehandlingen, så vi kan få svar på de spørgsmål, som vi allerede nu har stillet ministeren, og så vi kan sikre, at der, hvis vi går ind og piller ved de basale frihedsrettigheder, så er et sundheds-

fagligt belæg for at gøre det – altså at der er faglig evidens for at gøre det.

Det er supersuperafgørende, at vi sammen bekæmper coronavirussen, men det er lige så afgørende, at vi netop i den her tid lever op til vores rolle omkring parlamentarisk kontrol og sikrer, at vi ikke laver lovgivning, der begrænser folks frihed. Tusind tak for ordet.

Kl. 15:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke ønske om korte bemærkninger, og således er det blevet sundheds- og ældreministerens tur til at komme på talerstolen. Velkommen, minister.

Kl. 15:26

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tusind tak for det. Jeg vil godt starte med at sige tak for den positive modtagelse af lovforslaget fra stort set alle partiers side. Jeg er usigelig glad for, at så mange kan bakke op, og jeg er usigelig glad for den konstruktive dialog, der er i Folketingssalen og i de ordførermøder, vi har, i vores følgegruppe. Vi sad jo så sent som i går to gange over video, sent i går aftes også, og havde endnu en teknisk gennemgang og diskuterede de her ting, og jeg må sige, at det er folkestyret, når det er allerbedst – at demokratiet reagerer, at vi udviser tillid til hinanden og også har lydhørhed over for hinanden. Derfor vil jeg sige tak for det. Jeg er overbevist om, at det er helt afgørende for befolkningens tillid til, at vi i Danmark kan komme igennem det her, men også at man skal tage de anbefalinger til sig og acceptere de indskrænkninger i vores normale liv, som vi jo må se i øjnene sker nu her, og det er fantastisk at opleve den opbakning, der er i hele befolkningen, til, at vi sammen kan komme igennem den her situation.

Det er vores alle sammens altoverskyggende hovedprioritet af afbøde de alvorlige konsekvenser af spredningen af covid-19, coronavirus, som ellers kan risikere at ses i det danske samfund, og afbøde dem så meget som overhovedet muligt. Coronavirus er en virus, der kan ramme os alle. Det er en virus, som vi har set og som vi lige nu ser lægger sundhedssystemer, lægger hele samfund, lægger storbyer og lægger hele lande ned. Det er en virus, som går efter de af vores medborgere, som er ældre; de af vores medborgere, som har kroniske sygdomme; de af vores medborgere, som er nyfødte; og de af vores medborgere, som af den ene eller anden grund har nedsat immunforsvar. Den kamp skal Danmark vinde, og Danmark er klar til at yde de ofre, der skal til for at beskytte vores medborgere – vores bedsteforældre, vores venner, vores naboer, vores børn. Vi er der for hinanden i den her tid. Spredning af virus skal fortsat tages meget alvorligt. Vi ser desværre, som også flere ordførere var inde på, som forventet en stigning i antal smittede, i antal patienter og også i antallet, der dør som følge af covid-19, her i landet.

Der er netop nu, mens vi er her i Folketingssalen, møde mellem mine sundhedsministerkolleger i EU, og jeg får rapporter fra, hvordan situationen er i Europa, og det er på alle måder katastrofale scener, der udspringer sig, og der er en katastrofal, meldes der nu fra flere lande, mangel på værnemidler, hvor man nu begynder at prøve at sterilisere og genbruge, og mangel på respiratorer, selv i store, normalt velfungerende lande. Man arbejder jo i døgn drift i hele verden – i hele Europa og også i Danmark. Myndigheder og sundhedspersonale alle steder udfører et kæmpe og vigtigt arbejde, og derfor vil jeg godt sige til ordførerne: Tusind tak for den tak, der bliver givet fra Folketingets talerstol her, til vores medarbejdere. De har virkelig fortjent et skulderklap. Jeg mener også, at vi bør udvide takken til ikke kun at gælde vores medarbejdere i sundhedsvæsenet, men også i alle de andre sektorer, som er i ekstra alarmberedskab og har ekstra opgaver og ekstra nervøsitet i den her tid, og faktisk også alle danskere, som i øjeblikket gør en ekstra indsats for at hjælpe hinanden.

Vi har allerede, som det er nævnt, iværksat en række foranstaltninger for at inddæmme smitten. Det er sket hurtigt. Det skete jo, som det er Folketinget bekendt, på forkant og langt hurtigere end i mange andre lande, for tid er så afgørende en faktor. Og vi har jo sagt helt åbent – og tusind tak for Folketingets opbakning – at vi hellere vil gå et skridt for langt nu, end vi vil stå om 3-4 uger og ikke have gjort nok, for så er det for sent, og prisen kan man se rundtomkring i Europa og rundtomkring i verden.

Kl. 15:31

Den 17. marts 2020 vedtog Folketinget at give myndighederne en række handlemuligheder og flere værktøjer. En del af dem er taget i brug, men jo ikke alle; en del af dem er ikke taget i brug. Kan det afvises, at nogle af dem ikke vil komme i brug? Nej, det kan det desværre ikke, for som ordføreren også var inde på, er det for tidligt at fælde en dom over, hvor vi er henne på kurven; hvilken epidemikurve vi har i Danmark.

Det eneste, vi ved, er, at der skal handles i tide. Normalt er det jo en selvfølge, at vi har evidens at læne os op ad, men den luksus har vi ikke på nuværende tidspunkt. Det er mere end 100 år siden, at en pandemi sidste gang havde epicenter i Europa. Verden er fuldkommen forandret, selvfølgelig er den det. Og det vil sige, at vi er nødt til at tage det politiske ansvar at handle, også selv om hvert eneste skridt ikke er beskrevet i lærebøgerne – for lærebøgerne handler om epidemier andre steder i verden, og senest Europa for alvor var ramt, var med den spanske syge for som sagt mere end 100 år siden.

Det er i vid udstrækning vurderingen fra vores myndigheders side, Statens Serum Institut og andre, at de tiltag, som Folketinget enstemmigt besluttede at kunne tage i brug, allerede har haft en effekt på danskernes adfærd – en betydelig effekt – og at de også vil bidrage til at aflaste og afbøde belastningen på sundhedsvæsenet. Hvor meget kan vi ikke sige endnu.

Derfor er det vigtigt, at vi også ser fremad og hele tiden er klar til at handle, klar til at gribe ind og klar til at gøre, hvad der skal til, for at sikre, at vi ikke får en epidemikurve, der pludselig viser sig at blive stejl. Vi skal hele tiden sikre, at vores myndigheder har de nødvendige redskaber til at håndtere den trussel, vi står over for, hvis der opstår behov for at handle hurtigt og for at begrænse smittespredningen og afbøde konsekvenser af spredningen.

Der vil jeg appellere til Folketinget. Jeg har hørt de pointer, også de kritiske pointer, der var. Det er fuldt forståeligt. Det var der også på vores møde i går, og jeg ser meget, meget frem til vores tekniske gennemgang med spørgsmål og svar og vores stærke og gode samarbejde i folkestyrets ånd, som når det er allerbedst. Jeg er meget, meget fuld af fortrosthed, i forhold til at det kan lade sig gøre at finde løsninger, også hvad angår de rejste pointer. Men der er noget, jeg meget gerne vil appellere til. Hvis nogen tror, at man kan vente med at indføre det her; hvis nogen tror, at det kan lade sig gøre, vil jeg sige: Den luksus har vi ikke. Den luksus havde de heller ikke i andre lande, hvor det viste sig, at man gjorde noget for sent; og der er der en meget, meget dyr pris at betale for det.

Det her kan være et spørgsmål om timer, det kan være et spørgsmål om dage eller uger, men når der pludselig sker en voldsom smittespredning, så er det helt afgørende, at vores myndigheder har mulighederne for at gribe ind. Det er det, regeringen ønsker at sikre med det her lovforslag, som i øvrigt, nej, naturligvis – for det her skal pointeres mere – selvklart har nøjagtig samme solnedgangsklausul som det, vi behandlede for 14 dage siden. Og det vil også være sådan, at i takt med at vi bruger dele af det her lovforslag – måske det hele, men i hvert fald formentlig dele af det – i form af bekendtgørelser, vil vi i hver enkelt bekendtgørelse lave solnedgangsklausuler, som sagtens kan være kortere. Man kan tage mig på ordet, for man kan simpelt hen se, hvordan vi har brugt sidste lovændring i bekendtgørelser; hvor man kan se, at i hver eneste bekendtgørelse

har vi nøje vurderet en solnedgangsklausul, som er væsentlig kortere end selve lovændringen. Og det vil vi selvfølgelig gøre igen.

Indholdet er, at det for det første foreslås, at den aktuelle mulighed for at forbyde større forsamlinger og arrangementer udvides og gøres mere fleksibel. Aktuelt i dag er grænsen i Danmark på ti personer, og den vil om nødvendigt – om nødvendigt – kunne nedsættes; den nedre grænse vil kunne fastsættes til at forbyde, at helt ned til tre personer eller flere befinder sig på samme sted – med en række undtagelser. Det forudsættes nemlig, at personer fra samme husstand samt nærmeste pårørende ikke vil kunne omfattes af et sådant forbud.

For det andet fastslår regeringen, at det også fremadrettet skal være muligt at regulere adgangen til udendørs idrætsanlæg, legepladser og lignende faciliteter, hvis der er risiko for smitte på disse steder. Vi foreslår at udvide muligheden for at regulere lokaler, som erhvervsdrivende råder over. Det foreslås, at det skal være muligt at regulere både udendørs arealer og lokaler, og at det skal gælde enhver fysisk eller juridisk person – og det vil altså eksempelvis give mulighed for at regulere adgangen til forlystelsesparkers udendørs arealer eller museer m.v., som hverken er offentlige eller drives erhvervsmæssigt.

Kl. 15:36

Vi finder det også hensigtsmæssigt at øge politiets mulighed for i en bestemt periode at forbyde ophold på steder med almindelig adgang. Det vil politiet f.eks. kunne gøre, hvis politiet erfarer, at der er på bestemte steder gentagne gange samler sig menneskemængder på en måde, som medfører forhøjet smittefare. Herudover er det efter regeringens opfattelse nødvendigt at fastsætte forhøjede bødeniveauer ved overtrædelse af reglerne i epidemiloven for at forebygge, at folk ikke følger reglerne. Det skal efter regeringens opfattelse bl.a. være muligt at graduere størrelsen af en bøde, afhængigt af virksomhedens størrelse. Det er en mekanisme, som vi også kender fra flere andre love.

Jeg vil her også for en god ordens skyld ved førstebehandlingen henlede Folketingets opmærksomhed på høringssvarene fra de sundhedsfaglige styrelser, der er sendt til Folketinget som aftalt med ordførerne før mødets begyndelse, så de kan indgå i udvalgets behandling af lovforslaget. Jeg er sikker på, at vi trods den her hastebehandling af lovforslaget, får en god udvalgsbehandling, og jeg svarer naturligvis på de spørgsmål, som udvalget måtte stille til mig undervejs. Tak for ordet.

Kl. 15:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Der er en række korte bemærkninger til ministeren, først fra hr. Martin Geertsen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 15:37

Martin Geertsen (V):

Tak for det. Når man skærer alt det andet væk, er det, der bekymrer os meget her, jo det, der handler om, når folk skal samles. Kunne ministeren være indstillet på at kigge på, om man ligesom skal skære det der lidt anderledes? Jeg nævnte selv et eksempel, sådan som jeg og andre hos os i hvert fald læser lovforslaget, om et kærestepar, som ikke bor sammen, og hvor den ene af dem har en datter eller en søn, og som i givet fald ikke ville kunne mødes. Vil ministeren, hvad angår lige præcis den del af det, være indstillet på at slå stregen lidt anderledes? Det var mit ene spørgsmål.

Mit andet spørgsmål går på den del, der handler om politiets adgang til private hjem. Kunne man forestille sig, at man, som hr. Henrik Dahl og andre har været inde på, ligesom lagde nogle øvrige kontrolmekanismer ind i den proces?

Kl. 15:38

Kl. 15:41

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 15:39

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det konkrete og konstruktive spørgsmål.

Til det første spørgsmål: Ja, det synes jeg lyder klogt. Jo mere klart vi kan beskrive det, jo nemmere er det også for befolkningen at rette sig efter det og for myndighederne at håndhæve det. Jeg tror nok, det vil være umuligt at beskrive hver eneste situation udførligt, men at komme det nærmere, end det er her, synes jeg vi i fællesskab skal arbejde om i udvalgsbehandlingen.

Hvis man ser på vores nabolande, er der jo indført forsamlingsforbud med forskellige antal personer. Tyskland, Storbritannien og Estland er på maksimalt to personer, og der er det i flere andre lande, og den opgørelse – vi får dem løbende ind fra vores ambassader – vil jeg også meget gerne sende videre til udvalget. Det kan være interessant at se, hvad de egentlig er begyndt at arbejde med forskellige steder, og hvordan de der har indkredset det, for det kan være, man kan blive inspireret af det.

Til det andet spørgsmål om politiets adgang til private hjem: Det blev under sidste lovændring i udvalgsbehandlingen aftalt, at der skal en dommerkendelse til, og jeg mener – og det var også det, der blev sagt af flere ordførere – at samme princip bør gælde her.

Kl. 15:40

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Martin Geertsen.

Kl. 15:40

Martin Geertsen (V):

Tak for det svar, og det må vi jo bore yderligere ud nu her i forbindelse med udvalgsbehandlingen. Det er fuldstændig uden nogen form for underliggende musik i det, jeg spørger om nu, men det er simpelt hen bare, fordi jeg gerne vil oplyses om regeringens holdning til det spørgsmål om processen her. For hr. Lars Boje Mathiesen er jo inde på det her spørgsmål om, om man kunne forestille sig en situation, hvor man første- og andenbehandlede det her og så tredjebehandlede det på et senere tidspunkt, hvor det var relevant. Hvad er det efter ministerens opfattelse, der gør, at man ikke ville kunne anvende den model?

Kl. 15:40

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 15:40

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det er der flere forskellige elementer i. Jeg tror, vi er nødt til at vende tilbage til det udvalgmæssige i forhold til en helt uddybende liste af det, men der er mange, mange betænkeligheder ved det. Den helt oplagte er jo, at vi snart går ind i påsken. Folketinget har nogle frister for at skulle samles, og hvis der kommer en situation, hvor Rigspolitiet eller vores sundhedsmyndigheder, Styrelsen for Patientsikkerhed eller andre, har behov for at gribe ind hurtigt, så kan de ikke vente. Så kan vi risikere at spille timer og dage, som vi ikke har.

Den anden ting er jo, at der er bekendtgørelsesmuligheder, som vil blive udstedt, f.eks. de regler, som handler om patientrettigheder i forhold til fertilitet og andet, som vil skulle gøre god gavn i sundhedsvæsenet allerede nu.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste med en kort bemærkning er fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:41

Karina Adsbøl (DF):

Tak. Det er lige en opfølgning på det, der blev spurgt om med hensyn til en dommerkendelse. Det her lovforslag er jo en opfølgning på det andet lovforslag. Skal der være en dommerkendelse i forhold til det, der omhandler boligdelen?

Så vil jeg høre, om ministeren er vidende om, om regeringen allerede nu har tænkt sig at bruge de her bemyndigelser, som sundhedsministeren får. Ved man, hvilke af de bemyndigelser, ministeren får i dag, man vil benytte?

Jeg har jeg også et andet opfølgende spørgsmål. Det handler også lidt om det, hr. Martin Geertsen sagde. Der står i lovforslaget på side 19, at ministeren kan fastsætte regler om forbud mod eller restriktioner for besøgende og adgang til konkrete plejehjem og sygehuse og andet generelt. Men der står så nedenunder: Visse nære pårørende kan undtages fra forbuddet eller restriktionen i det omfang, der f.eks. er tale om uopsættelige besøg til en kritisk syg person på et sygehus eller plejehjem.

Der vil jeg bare spørge, hvem nært pårørende er. Vil det så sige, at man skal være i familie med vedkommende for at kunne komme på besøg? Hvis personen nu ligger på et hospice og er døds syg, skal det så kun være familie, altså kun pårørende, eller kan det også være en nærtstående ven? For det er meget restriktivt, hvis det skal være sådan, at det kun er familiemæssigt, altså at man deler blod sammen, har samme blod, havde jeg nær sagt.

Kl. 15:43

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 15:43

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Når der foreslås ordet pårørende og netop ikke familie, så kan pårørende jo også godt være folk, som man ikke er – hvad var det, ordføreren sagde? – blodmæssigt relateret til. Jeg ved ikke, om det er den rigtige formulering, det er det vist ikke. Men jeg tror, at vi må vende tilbage med det helt præcise juridisk set, om hvordan praksis er i forhold til pårørende. Men det er jo ikke nyt med pårørende, og at myndigheder vurderer, om man er pårørende.

Min holdning er den – nu var der et konkret eksempel med en døende patient på et hospice – at det da ville være umenneskeligt, synes jeg, hvis vi siger, at vedkommende ikke kan få besøg af en ven, der har fulgt personen hele livet. Hvorfor skulle vi dog forhindre det? Lad os dog prøve, om vi kan berolige, ikke bare ordføreren, men også, tror jeg, vores personale og generelt dem, der ville være omfattet af de her regler, sådan at vi kan være lidt mere klare, hvad angår de situationer.

Kl. 15:44

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:44

Karina Adsbøl (DF):

Så fik ministeren ikke svaret på, om ministeren er vidende om, at man allerede nu vil gøre brug af de bemyndigelser, man får. Det vil jeg gerne have et svar på.

Jeg har et spørgsmål til sundhedsministeren. Når sundhedsministeren nu får bemyndigelse til at bemyndige andre myndigheder

under andre ministerier, kan ministeren så også bemyndige en anden ressortminister, herunder udlændinge- og integrationsministeren til at lukke grænsen for også asylansøgere? Grænsen er jo lukket for alle andre.

Kl. 15:44

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 15:44

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Hvad angår det sidste spørgsmål, som handler om asylsituationen, vil jeg anbefale, at man stiller spørgsmålet direkte til den pågældende ressortminister. Jeg vil meget gerne vende tilbage – jeg tror, at det må blive i forbindelse med udvalgsbehandlingen – i forhold til om der er nogle af de her bestemmelser, som konkret skal føres ud i livet. Jeg nævnte et eksempel for hr. Martin Geertsens for, nemlig eksemplet om patientrettigheder, som vil være meget, meget godt allerede nu at få ud i en bekendtgørelse. Jeg vil gerne vende tilbage også i udvalgsarbejdet i forhold til en gennemgang af hvert enkelt af dem. Så jeg vil lige forbeholde mig retten til at dykke præcist ned i det, så vi kan komme med de konkrete svar på det.

Kl. 15:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 15:45

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Nye Borgerlige har taget ansvar og frasiger sig ikke noget som helst ansvar; det håber jeg også ministeren vil bekræfte. Det blev ligesom indikeret fra Socialdemokratiets side, at Nye Borgerlige ikke har taget ansvar i den her situation. Det mener jeg vi har, og det håber jeg ministeren kan bekræfte.

Mit spørgsmål går på: Hvilke helt konkrete ændringer er der sket i tallene, som gør, at man bliver nødt til at lave stramninger? Altså, der må jo have været en udvikling, som gør, at de stramninger og de ting, man har gjort, ikke har været nok, siden man sætter flere i værk og man vil have dem sat i værk nu. Så derfor spørger jeg om, hvad det er, der konkret er sket med de her tal, som gør, at de stramninger og den lovgivning, vi har lavet indtil nu, ikke er god nok og ikke adresserer de udfordringer, vi har, med at sundhedsvæsenet skal kunne følge med derude.

Kl. 15:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 15:46

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg mener, at alle partier tager et stort, stort ansvar i den her tid, både ved at kommunikere til danskerne, til vælgergrupperne, der lytter særlig til dem, og ved at stemme for den lovændring, som vi vedtog for 14 dage siden, og jeg håber og appellerer til, at man også vil finde det ansvar i sig til at kunne gøre det ved denne lovændring.

Konkret er det jo sådan med vores epidemikurve, at det er for tidligt at sige: Nå, vi slap let. Hvis man kigger bare på vores to nabo-lande, viser de seneste smittetal og tal for døde både fra den svenske hovedstad og fra flere delstater i Tyskland, med al tydelighed, at det eneste, man ikke skal gøre, er at tøve, og man skal ikke tro, at faren nu er drevet over, og at vi er godt igennem. Vi er kun lige inde i uge tre af epidemien i Danmark, og hvis man ser på de lande, der er i uge fem og seks, hvor katastrofalt det er gået – nogle af dem nåede ikke

at reagere i tide – ser man den situation, vi for alt i verden ikke skal bringe os i.

Kl. 15:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 15:47

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det er jeg enig i. Der er heller ikke nogen, der snakker om at slippe speederen. Det her er at trykke yderligere på speederen, og der spørger jeg til, hvad argumentet er for, at vi skal gøre det. Hvad er behovet for det? Hvad er det sundhedsfaglige behov for, at vi skal gøre mere? Hvis det ikke er til stede, eller hvis man siger, der er behov for, at vi ikke må tøve nu, hvorfor bliver det så ikke fremlagt sådan, at det her er ting, som vi vil iværksætte nu? For så kan Folketinget jo tage ansvar for det. Men det gør man ikke; man siger, at det muligvis er noget, vi vil iværksætte, og der kan jeg altså ikke bruge et argument om, at Folketingets medlemmer er derhjemme. Der er altså folk, der er ved at miste deres virksomheder derude, og folk, der er syge – at vi skal bruge vores påskedage på at komme og hastebehandle sagen, gør jeg hjertens gerne. Det er i min optik ikke et argument for, at man vedtager noget lovgivning.

Så derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge ind til igen: Hvad er argumentet for, at man ikke kan første- og andenbehandle det og så tredjebehandle det, hvis det bliver nødvendigt at lave de her ting? Man kan sagtens gøre betænkninger og alt muligt andet klar, så man kan vedtage det, og så det kan træde i kraft med det samme.

Kl. 15:48

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 15:48

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg tror, vi er inde i en meget principiel diskussion her. Det, man skal gøre sig klart, er – og det er jo så fundamentalt her – at stemmer man for den her lov, tager man ansvar for den her lov og er med til at tage ansvar for, at man giver myndighederne bemyndigelser til at tage den her lov i kraft, i takt med at det vil blive nødvendigt, som det står direkte i paragrafferne, for at forhindre smittespredning af en alment farlig sygdom, her covid-19. Det er den måde, det er defineret på i lovforslaget. Det er det, man tager ansvar for, og det vil sige, at hvis Folketinget ikke er klar til at tage ansvar for det nu her, og hvis man ikke er det fra Nye Borgerliges side, beklager jeg det, men det er det ansvar, man påtager sig som Folketing – at man giver myndighederne den bemyndigelse til at rykke, præcis når det sker. Hvis man ikke føler sig klar til at gøre det nu, beklager jeg det.

Kl. 15:49

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Stinus Lindgreen, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 15:49

Stinus Lindgreen (RV):

Mange tak for det, og tak for gennemgangen og for en også denne gang god og inddragende proces. Jeg kunne tænke mig at spørge ind til nogle af de nye hjemler, vi lægger op til her – bl.a. den om at indskrænke antallet af personer, der må forsamles. Har ministeren gjort sig nogen tanker om, hvad der skulle sætte den hjemmel i kraft? Skulle det være en observation af, at der er sket en ændring i smittespredningen, i antallet af indlæggelser, eller vil det være en rent politisk beslutning?

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 15:50

at tage det i anvendelse. Og der står videre, at personens ægtefælle, faste samlevende, faste partnere, forældre, børn og søskende ikke er omfattet af forbuddet. Private boliger er som udgangspunkt ikke ramt af forbuddet, men hvis det er nødvendigt, kan der fastsættes regler ved situationer, hvor private boliger benyttes til sammenkomster med personer uden for husstanden. Man kunne forestille sig, det blev tilfældet, hvis der er rigtig store sammenkomster og sådan noget. Men bofællesskaber og studerende med fælles køkkener er heller ikke omfattet, som jeg læser forslaget, og arbejdspladser er også undtaget.

Kl. 15:50

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for spørgsmålet. Det vil være efter en konkret vurdering og naturligvis med rådgivning fra vores sundhedsmyndigheder, men jo også fra Rigspolitiet, som følger det her meget, meget tæt. Og der er jo to ting, som man skal være opmærksom på. Den ene er epidemikurven, altså hvordan den bevæger sig, både i forhold til antal smittede, dem vi får opsporet, men jo også i forhold til antal indlagte på de forskellige afdelinger forskellige steder i Danmark. Og den anden er den opførsel, som vi får registreret. For hvis man kun kigger på smittekurven, kan den jo være 14 dage for sen i forhold til smittekæder, som pludselig kan sprede sig. Så derfor er det ikke kun det sundhedsfaglige, der kan rådgive, men det er sådan set også Rigspolitiet, der vil kunne rådgive regeringen om, hvor vi er nødt til at gå længere, end vi gør i dag.

Kl. 15:51

Det siger jo lidt om, hvordan situationen er. Jeg tror, det er rimelig vigtigt, at vi får det kommunikeret kraftigt ud, hvis det skulle ske, at vi kommer dertil, hvad vi bestemt ikke håber. Men jeg går ud fra, at ministeren kan bekræfte, at det simpelt hen er den her afgrænsning, der er tale om, altså at det skal være hinanden meget uvedkommende personer, før der kan blive tale om, at man ikke må forsamles.

Kl. 15:53

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Stinus Lindgreen.

Kl. 15:51

Stinus Lindgreen (RV):

Mange tak for det. En af de andre nye hjemler handler jo om det her med at kunne afspærre områder præventivt og sige: Her må man ikke forsamles. Er ministeren vidende om, hvor ofte det har været nødvendigt for politiet at rydde samme område flere gange, og måske om, hvor mange forskellige områder i Danmark der er tale om her?

Kl. 15:51

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 15:51

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Der anbefaler jeg, at man stiller et spørgsmål, og så kan vi få teknisk bistand fra Rigspolitiet til at svare på det. Men jeg kan konstatere, at vi havde en situation i sidste weekend, hvor reglerne var trådt i kraft, og hvor politiet var ude med meget, meget kraftige henstillinger til befolkningen, og kommunerne tog et stort, stort ansvar. Det handler om de steder, hvor man normalt samles på en dansk forårsdag og færdes, slår sig ned og hygger tæt på hinanden, og det er jo præcis det, man ikke skal nu her. Og der må man sige, at den reaktion, der var i befolkningen var virkelig, virkelig god, altså at man klart fulgte myndighedernes, politiets og kommunernes anvisninger. Og det er jo også det, vi stadig skal gøre. Det her handler så om, at vi på et muligt tidspunkt skal have nogle redskaber for at kunne skride ind.

Kl. 15:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Per Larsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:52

Per Larsen (KF):

Tak for det, og tak til ministeren for en inddragende proces og en foreløbig god redegørelse. Jeg har et spørgsmål, som jeg tror interesserer befolkningen rigtig meget, og det er om det her med forsamlingsforbuddet. Som jeg læser teksten, står der, at et eventuelt forbud ikke gælder medlemmer af samme husstand. Det er ret væsentligt at vide det, selv om jeg ikke håber, det bliver nødvendigt

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 15:54

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg kan fuldstændig bekræfte den analyse og den vurdering og den fremstilling, og mange tak for den. Jeg tror faktisk, jeg vil gå længe og sige, at det ikke kun er vigtigt, i fald det bliver nødvendigt at indføre det her, det er også vigtigt i forbindelse med lovbehandlingen, at vi bliver meget tydelige i forhold til offentligheden, som naturligvis har stor, stor interesse i det her, altså netop at sige, hvad det er, det giver mulighed for, og hvad det er, det ikke giver mulighed for.

Der er måske så én ting, jeg vil tilføje til den opremsning, der var her, og det er i forhold til grundloven, hvor vi her er på helt sikker grund. Der er en klar undtagelse, og det er, når det drejer sig om politiske forsamlinger, politiske møder. Der skal man stadig væk iagttage, at man ikke er for få meter fra hinanden, men der kan man uanset ændringerne her altså samles i større grupper også fremadrettet.

Kl. 15:54

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Per Larsen? Nej. Således er der ikke flere korte bemærkninger til ministeren, så tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundheds- og Ældreudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 15:55

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 31. marts 2020, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 15:55).